

VALÈNCIA ACULL LA TROBADA EUROPEA DE TAIZÉ

P 6-7

Joves per a la misericòrdia

AMPARO LANÁQUERA

«Els germans de Taizé ajuden que aquesta paraula tan gran, misericòrdia, es concreti»

MARC TRULLS

«Una de les coses que més impacta és l'acollida de les famílies i de les parròquies»

SAMIR EDUARDO MUZA

«Intentaré aplicar aquesta vivència en el dia a dia per ser més acollidor i més honest»

V. Gutiérrez / AVAN

«Podran cremar les esglésies, podran fer-nos fora de la nostra terra, podran decapitar-nos... però el Cel no ens el poden prendre»

Testimoni de la germana María Guadalupe Rodrigo, missionera a Síria

P 3-4

Entrevista en exclusiva a Vincenzo Paglia, president del Pontifici Consell per a la Família

P 8

Sumari

16 Història del santuari de la Fontcalda

20 Celebrada la Marxa per la Pau

21 L'Església, aliada de l'antifranquisme

25 Tot a punt per a la Magic Line 2016

27 Creat el Fons filmogràfic de les religions

Editorial

Efemèrides i esdeveniments eclesials de 2016

Sense ànim de ser exhaustius, recordem que aquest any 2016, s'escauen els 800 anys de l'orde dominicà; la família dominicana —religiosos, religioses i seglars— celebra un Jubileu «festiu i de renovació». És conegut el pes que sant Ramon de Penyafort, eximi jurista i català universal, tingué als orígens d'aquest orde: hi ingressà el 1222, a penes vuit mesos després de la mort del fundador, sant Domènec de Guzmán, i el 1238 en fou nomenat general.

També s'escau el setè centenari de la mort de Ramon Llull, escriptor, filòsof, místic, teòleg, professor i missioner mallorquí i un dels forjadors de la llengua catalana, que probablement serà canonitzat a finals d'any. En el marc d'aquesta commemoració, se celebraran conferències, exposicions, concerts i es duran a terme projectes editorials, acadèmics i educatius per a la divulgació de la vida i l'obra de l'anomenat «doctor Il·luminat» en tots els seus vessants.

2016 és l'any del centenari de la mort del venerable Josep Torras i Bages, bisbe de Vic, autor de *La tradició catalana* i patriarca espiritual de Catalunya. La Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat prepara diversos actes i, probablement, s'inaugurarà un conjunt monumental dedicat a Torras que el seu amic i devot Antoni Gaudí havia previst d'instal·lar a la façana de la Passió del temple de la Sa-

grada Família.

El 12 de febrer el papa Francesc aterrarà a Ciutat de Mèxic, en el que serà el seu quart viatge a Amèrica. Del 25 al 31 de juliol el Bisbe de Roma presidirà la celebració de la Jornada Mundial de la Joventut a Cracòvia i el 4 de setembre canonitzarà la Mare Teresa de Calcuta fundadora de les Missioneres de la Caritat que atenen pobres, malalts i moribunds arreu del món.

El 2016 l'Església celebrarà el Jubileu de la Misericòrdia, que ja es va iniciar el 8 de desembre passat. El Sant Pare ha fet un clam per submergir-se en «un oceà de misericòrdia», contra «el riu de misèria» dels nostres dies. Entre els actes previstos destaquen una cerimònia amb presos a la basílica de Sant Pere del Vaticà.

En el decurs d'aquest 2016 sembla que quedarà definida la reforma de la cúria romana, tan esperada per molts, amb l'aprovació d'una Constitució apostòlica que la simplificarà: els consells pontificis s'agruparan en dos grans departaments, un de dedicat a «laics i família» i un altre de dedicat a «caritat i justícia».

Totes aquestes efemèrides i esdeveniments i molts d'altres que potser no seran notícia, com la presència transformadora de molts cristians arreu del món o el camí cap a una Església més sinodal, haurien de ser fars lluminosos en una societat sovint convulsa i en una ciutadania perplexa per les incerteses polítiques, econòmiques i socials.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

El coratge de la misericòrdia

Amb aquest lema, la comunitat monàstica de Taizé proposa per a tot l'any, i dirigint-se especialment als joves, una peregrinació de confiança que ajudi a introduir en la nostra societat un nou tipus de compromís envers la globalització de la solidaritat i que actuï d'antídoto a la globalització de la indiferència. Aquesta comunitat ecumènica acompanya milers i milers de joves, i camina amb ells amb l'Evangeli com a font de plena realització humana, cristiana, amb un gran sentit de comunió d'Església i amb fets de reconciliació. Cal reconèixer amb humilitat el repte que es planteja a totes les comunitats i moviments cristians, repte que espera una confiada i agosarada resposta.

L'oferta que fa, pensant que la casa construïda sobre roca roman estable (Mt 7,24-25) —diu el seu prior, el germà Alois— és construir les nostres vides sobre les paraules de Crist, un fonament que estarà fet d'algunes realitats d'Evangeli accessibles a tots: l'alegria, la senzillesa, la misericòrdia, realitats que el germà Roger va posar en el cor de la vida de la comunitat de Taizé i que ens permeten avançar fins i tot en els moments difícils. Ell les va interioritzar fins al punt de retornar a elles, dia rere dia. Potser aquest és l'exercici que Déu ens demana fer justament quan s'està patint tanta incertesa en molts àmbits de la nostra convivència social. L'Any de la Misericòrdia que el papa Francesc ens convida a viure a fons demana posar el referent de la nostra confiança en Déu que és amor, compassió i misericòrdia. Hi accedim per Jesús que és el seu rostre. Ho hem sentit i viscut aquests dies en la trobada de joves de Taizé a València, quan, en previsió de futur, s'han posat a l'abast de tots les següents propostes: 1) Confiar-nos al Déu que és misericòrdia, 2) Perdonar una vegada i una altra, 3) Apropar-nos, sols o amb altres, a una situació de sofriment, 4) Eixamplar la misericòrdia a les seves dimensions socials, 5) Misericòrdia per a tota la creació.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 16 de gener del 1918: neix a Villanubla, Valladolid, el cardenal i arquebisbe Marcelo González Martín, que entre 1966 i 1971 fou arquebisbe de Barcelona.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire, Joan Piñol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Esther Borrego, Jaume Castro, Agustí Codinach, Jordi Curcó, Roberto Coll, Delfí Dalmau, Jaume González Padrós, Joan Guiteras, Pilar Malla, Josep Masabeu, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Anton Monner, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Josep Maria Rambla, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Eduard Sagarra, Lluís Serra, Lluís Solà, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Francesc Torralba, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

«Som responsables que el cristianisme no desaparegui al Pròxim Orient»

Gna. María Guadalupe Rodrigo, missionera a Síria

Rosa María Jané Chueca

La Gna. María Guadalupe Rodrigo és argentina, religiosa del Verb Encarnat, i fa 18 anys que és missionera al Pròxim Orient: Terra Santa, Egipte i, des del gener del 2011, a la ciutat siriana d'Alep. Recentment ha passat per Catalunya per presentar la campanya d'Ajuda a l'Església Necessitada «Una Església de campanya amb els refugiats d'origen» i donar el seu testimoni sobre quina és la realitat dels cristians a Síria.

Vostè va ser destinada a Síria per descansar, refer-se i recuperar la salut... i llavors va esclatar la guerra.

En pocs dies van començar els disturbis que ningú no s'esperava per la situació tan tranquil·la que s'hi vivia. L'últim que s'esperava era una guerra i una persecució religiosa. D'un dia per l'altre va canviar la bona convivència que hi havia entre cristians i musulmans, va desaparèixer la prosperitat econòmica i la calma social... tot es perd amb l'arribada de grups fonamentalistes, grups armats que des del començament van practicar no tan sols actes terroristes, sinó persecució o berta als cristians, als infidels com ells els anomenen. És a dir, contra tots aquells que no siguin fanàtics islàmics com ells, també els musulmans més tolerants, que són considerats traïdors. Des del 2011 hi ha persecució. Les decapitacions es produeixen des del primer dia, hi hagi o no vídeo d'aquesta decapitació. Infants cristians que pel fet de ser cristians són sepultats vius davant de les seves mares o crucificats. Atrocitats de tal magnitud i de tal quantitat que ens fa pensar en un genocidi. I això diàriament.

Com es viu en una situació de guerra?

És cert que amb el pas de les setmanes, dels mesos i dels anys, malauradament arribes a acostumar-t'hi. Recordo que al principi era molt difícil dormir per les explosions, els trets, els sorolls..., reclusos a les cases. Però arribes a la conclusió que has de continuar vivint. A mesura que passa el temps la gent torna a sortir, s'acostuma al soroll, al moviment de les cases per les explosions, que es trenquin els vidres, que hi entri alguna bala... la gent cada dia fa el que ha de fer, torna a la seva vida quotidiana. És admirable com els cristians ho viuen: com els nois continuen anant a l'escola, els joves a la universitat... la gent no surt a passejar, però continua amb la seva vida quotidiana.

Què els impulsa a tirar endavant?

Jo crec que en això és fonamental el paper de la fe. És per la fe que poden tirar endavant d'aquesta manera perquè, humanament parlant, la situació és per desesperar-se, per posar-se malalt, per embogir... perquè fa més

La Gna. Guadalupe posa veu al sofriment dels cristians sirians.

de quatre anys que hi ha aquest bombardeig permanent, de dia i de nit, no hi ha un sol dia en silenci. No hi ha cap lloc segur i hi ha escassetat de tot: electricitat, aigua, aliments... Suportar una situació així i poder estar bé, tranquil, en calma i fins i tot content... només s'aconsegueix amb la gràcia de Déu. Per la fe s'entén que el mal no té l'última paraula, que la violència, l'odi i la mort no tenen l'última paraula! De fet, amb la mort, tot comença per als cristians. Jesucrist els anima el cor i la seva esperança els manté vius.

Però es pot estar content en plena guerra?

Òbviament. Sembla una contradicció però jo veig la gent, especialment els joves, més contents que abans. Pateixen de manera horrorosa, perquè jo no crec que hi hagi un patiment més gran per a un poble que la guerra i la persecució religiosa. No crec que

«Per la fe s'entén que el mal, la violència, l'odi i la mort, no tenen l'última paraula!»

«Com a missioners, considerem un privilegi poder viure al costat dels màrtirs»

hi hagi un dolor més atroç. Això no obstant, ells són conscients dels miracles de la fe, de com Déu els continua sostenint. Ara ells valoren, aprofiten i gaudeixen cada petita cosa que tenen quan abans tenien de tot i vivien en l'abundància. Això feia que no ho valoressin ni en gaudissin. Per exemple, ara quan arriba l'electricitat ho festegen enormement i això que només arriba la llum durant dues hores! En aquest sentit, sí que els veig més contents, amb aquella alegria espiritual. No és una alegria externa ni superficial, òbviament. Però és l'alegria de la fe, de saber que Déu existeix, que Déu triomfa sobre el dimoni i sobre la mort, que el bé triomfa sobre el mal.

Si parlem de persecució, hem de parlar de màrtirs.

Efectivament. Per això nosaltres, com a missioners, considerem un privilegi poder viure al costat dels màrtirs. Hi ha gent que dona la seva vida i els que són vius estan disposats a donar-la, i així t'ho diuen: «Que entrin i em tallin el cap. Sóc cristià i no deixaré de ser-ho.» A cada cristià se li ofereix la possibilitat de renegar de la seva fe, de salvar la seva vida si es converteix a l'islam, és a dir, que podrien evitar la mort. I, això no obstant, voluntàriament la trien, no perquè cerquin la mort, sinó perquè és signe d'amor més gran. De cap manera estan disposats a negociar la seva fe per uns anys més aquí a la terra a canvi de perdre l'eternitat, mai! Ni hi pensen. Estan disposats que els tallin el cap, literalment. Ells ho diuen: «Podran cremar les esglésies, podran fer-nos fora de la nostra terra, podran decapitar-nos, però la nostra ànima és de Déu. Ens ho podran arrabassar tot, però el Cel

Malgrat tot, la guerra no ha matat l'alegria.

no ens el poden prendre.» Això és el que viuen els nostres cristians tots els dies a Síria, també a l'Iraq.

I a Occident vivim una fe fàcil...

Jo crec que els cristians perseguits suposen una forta sotragada per al nostre cristianisme occidental, tan adormit i instal·lat amb els criteris del món. I el Senyor a l'evangeli ens diu: «Vosaltres no sou del món.» Això és el que ens passa als cristians, que comencem a fer transaccions o negociacions amb el món. I llavors pel què diran, pels respectes humans, amaguem la nostra fe, ens empassem coses que no estan bé, ens deixem convèncer... s'atempta no tan sols contra la nostra fe, sinó contra l'ordre natural, contra la vida, contra la família, i callem! I ens fan creure

que és normal. Per això jo crec que els cristians perseguits ens estan cridant l'atenció i ens interpel·len perquè ens despertem, perquè ens manifestem i ens comportem com a autèntics cristians. Espanya té màrtirs. Molts dels avis de les persones amb les quals em trobo són màrtirs! Van regar aquesta terra amb la seva sang! I els estan prenent la història! Els estan esborrant la seva història. Hem d'aprofitar el testimoni dels cristians perseguits per ajudar-los en el que puguem i perquè ens ajudin a viure una fe més vertadera.

És possible el perdó davant de tanta salvatjada?

Jo crec que és fonamental. Una de les característiques dels cristians sirians és que saben perdonar. Ho veig molt en els joves, que vénen a la parròquia a pregar per la conversió de l'Estat Islàmic. Des de fora és fàcil pregar pels seguidors de l'Església, però fer-ho quan s'ha perdut un fill, una mare, casa teva... pregar pels grups violents i per la seva conversió és admirable! Això és el perdó cristià que no té cap altra religió i és el que els fa ser, d'alguna manera, superiors als seus mateixos perseguïdors. Però, atenció! el perdó no és un sentiment, no treu el dolor, el patiment, el rebuig natural que provoquen aquests actes violents... això ningú no ho nega. El perdó és la disposició del cor de no voler fer el mal que m'han fet. Nosaltres no vivim l'«ull per ull, dent per dent». A canvi de mal, tornem el bé.

En el missatge de la pau d'en-guany, el Papa ens demana vèncer la indiferència.

Generalment, jo crec que el món és indiferent al que passa a Síria i no crec que sigui culpa del món en si mateix. Opino que tot està manipulat

Pregant a la capella dels cristians perseguits a l'església de Santa Anna de Barcelona. / Agustí Codinach

i manegat perquè aquesta persecució religiosa és part d'una guerra armada, planejada i programada en aquesta zona per qüestions econòmiques. Per tant, convé aquest silenci, convé que el món sigui aliè i que no reprovi el que s'hi fa. En aquest sentit, no crec que siguin culpables cadascuna de les persones a Occident que desconeixen això, però precisament ens toca a nosaltres prendre consciència, conèixer, saber què és el que passa. El que va passar en els greus atemptats de París en un dia passa a Síria cada dia des de fa més de quatre anys. No pot ser que no ens interessi! Som testimonis d'un genocidi enorme, impressionant, i continuem amoïnats pel que menjaré avui, pel que em posaré, pel model de cotxe, per si aniré a aquesta festa o a aquesta altra... no pot ser que continuem vivint d'aquesta manera mentre germans nostres són massacrats, decapitats, enterrats vius...! A més, això ens podria passar a nosaltres.

Se senten abandonats?

Sí, i així m'ho han comentat més d'una vegada. Es pregunten per què quan es comet un atemptat terrorista fora del país és notícia i no ho és quan els passa a ells. Quan passa a Síria, se li canvia el nom i no es parla d'«atemptat» sinó de «revolució», «guerra civil», «drets humans»... no se'n diu «terrorisme» realment i ningú no en parla. I es pregunten per què: perquè no són europeus? Això els fa patir moltíssim. Els fa mal aquest silenci còmplice d'Occident.

Part de la missió del Verb Encarnat, llavors, és donar esperança.

Els acompanyem, els encoratgem, els consolem... és molt important la presència de l'Església al costat d'aquesta gent que hi roman. A Eu-

«Els cristians no estan disposats a negociar la seva fe per uns anys més aquí a la terra a canvi de perdre l'eternitat»

«El perdó és la disposició del cor de no voler fer el mal que m'han fet»

què els cristians sirians així ho senten i ho agraeixen. Confien en les nostres pregàries. Oferiu el que pugueu, els propis patiments de cada dia per ells, perquè ho necessiten. Una mare que veu com enterren vius els seus fills, com ho suporta?, com es fa forta?, com anima els seus fills que ofereixin la seva vida i la lliurin a Jesucrist amb serenitat i fins i tot amb un somriure als llavis? Aquesta mare sap que empeny el seu fill cap al cel. Com ho fa una mare per suportar això? Certament és una gràcia de Déu molt gran la que reben, enorme!, que els ve per la seva pròpia fidelitat a la pregària però també per les nostres pregàries. Quan pregueu per ells, penseu en algunes d'aquestes dones perquè realment les sosteniu amb les vostres pregàries.

En segon lloc, doneu a conèixer, difoneu i informeu sobre el que passa aquí, perquè malauradament no se sap el que passa. I sap greu sortir d'allí i constatar que a la resta del món es viu com si estiguéssim en una altra època de la història. Estem units a ells per la comunió dels sants i ells estan guanyant mèrits per a nosaltres. Ens estan despertant. I ens estan aconseguint gràcies enormes de conversió. Jo sóc testimoni de moltíssims casos de conversió gràcies al seu testimoni. En tercer lloc, ajudar-los materialment.

És la nostra responsabilitat?

Som responsables que el cristianisme no desaparegui al Pròxim Orient. Si arriba a desaparèixer serà un greu problema per a Occident. I l'ajuda ha de ser concreta, que ens faci mal, que ens costi, que puguem dir que estem enfortint la presència cristiana en aquests països. Ajudem i donem suport als que hi queden. És la nostra responsabilitat!

ropa de vegades només es veuen els que hi arriben, els que se'n van de Síria, que en realitat són ben pocs. Són poquíssims els cristians que fugen de la guerra i de la persecució. Síria té uns 21 o 22 milions d'habitants, i d'ells dotze són refugiats o desplaçats. És a dir, més de la meitat de la població té casa seva destruïda. Els qui fugen, els qui surten, són els menys. Els que hi queden són els que necessiten la nostra atenció i la nostra ajuda! Per això és tan important la campanya d'Ajuda a l'Església Necessitada d'ajudar els refugiats al seu lloc d'origen, que intenten resistir.

I què podem fer des d'aquí?

Nosaltres no som a la taula de negociacions diplomàtiques i polítiques dels qui han de prendre decisions per posar fi a tot això, però a nosaltres ens toca ajudar-los, en primer lloc, pregant per ells. I sé que ho fan, per-

El Papa presenta Maria com a «icona del perdó sense límits»

Francesc obre la Porta Santa de la basílica de Santa Maria la Major

Agències
Ciutat del Vaticà

L'1 de gener el Papa va presidir una missa amb motiu de l'obertura de la Porta Santa de la basílica de Santa Maria la Major pel Jubileu de la Misericòrdia. Després del ritu d'introducció i de l'acte penitencial a l'atri de la basílica, Francesc va obrir la Porta Santa, on va restar en pregària durant uns segons. Després hi va entrar seguit dels concelebrants i de representants religiosos i fidels laics. Tot seguit, va començar la celebració.

A l'homília, el Pontífex va ressaltar que «avui més que mai resulta molt adient que invoquem la Mare de Déu, sobretot com a Mare de la Misericòrdia. (...) El qui travessa aquest llindar està cridat a submergir-se en l'amor misericordiós del Pare, amb plena confiança i sense cap mena de por; i pot recomençar des d'aquesta basílica amb la certesa que tindrà al seu costat la companyia de Maria».

Segons el Bisbe de Roma, «Maria esdevé una icona de com l'Església ha d'estendre el perdó a tots els que ho demanen. La Mare del perdó ensenya a l'Església que el perdó ofert al Gòlgota no té límits. No el pot aturar la llei amb les seves argücies, ni els sabers d'aquest món amb les seves disquisicions».

El mateix 1 de gener Francesc va celebrar, al matí, la solemnitat de Maria Santíssima Mare de Déu i la 49a Jornada Mundial de la Pau a la basílica de Sant Pere, en la qual va considerar que és el moment de posar fi a la indiferència i la «falsa neutralitat que impedeix compartir» davant de la injustícia, la persecució, la guerra i la misèria. El Papa va constatar que la gent es pregunta com és possible que «l'arrogància dels poderosos continuï degradant els febles i els relegui als confins més miserables del nostre

Francesc va obrir una nova Porta Santa.

«El qui travessa aquest llindar està cridat a submergir-se en l'amor misericordiós del Pare, amb plena confiança i sense cap mena de por»

món», i va destacar l'esforç de tantes persones que arrisquen la vida en fugir de la guerra, la fam i la persecució.

«Tots estem cridats a submergir-nos en aquest oceà», va recordar el Papa, «per deixar-nos regenerar per vèncer la indiferència que impedeix la solidaritat i sortir de la falsa neutralitat que obstaculitza el fet de compartir». A més, va afegir que «la gràcia de Crist que du al seu acompliment l'esperança de la salvació, ens empeny a cooperar amb Ell en la construcció d'un món més just i fratern, en què totes les persones i totes les criatures puguin viure en pau, en l'harmonia de la creació originària».

«Te Deum»

En el darrer dia de l'any, el papa Francesc va presidir la pregària de vespres amb el rís del *Te Deum* a la basílica de Sant Pere. «En aquest any jubilar», va assenyalar el Pontífex, «la companyia de la misericòrdia és llum per comprendre més bé com hem viscut i esperança que ens acompanya en l'inici d'un nou any».

El Bisbe de Roma va explicar que «estem cridats a verificar si els esdeveniments del món es van fer segons la voluntat de Déu o si s'han sentit principalment els projectes dels homes, sovint carregats d'interessos privats, de set insadollable de poder i de violència gratuïta».

El Papa va subratllar que molts dies

de l'any van estar marcats per «la violència, la mort, el patiment increïble de tants innocents, de refugiats forçats a deixar la seva pàtria, homes, dones i infants sense casa estable, aliment i manteniment», però també «els grans gestos de bondat, d'amor i de solidaritat que han omplert les jornades d'enguany i que no han estat notícia!».

Finalment, el Pontífex va desitjar que «el compromís per recuperar els valors fonamentals del servei, l'honestat i la solidaritat permeti superar les greus incerteses que han dominat l'escena d'aquest any i que són símptomes d'escàs sentit de dedicació al bé comú».

Entra en vigor l'acord del Vaticà amb Palestina

Ràdio Vaticana / Ciutat del Vaticà

El Vaticà va anunciar el 2 de gener l'entrada en vigor de l'acord entre la Santa Seu i l'Estat de Palestina que propugna, entre d'altres aspectes, una «solució negociada i pacífica del conflicte a la regió». L'acord es va signar el 26 de juny i es basa en la solució de «dos Estats» per al contenciós amb Israel. Aquest acord regula aspectes del funcionament de l'Església catòlica a Palestina, com el règim fiscal de les seves propietats o l'exempció de serveis personals, com el militar, per al seu personal. A més, ordena la qüestió dels Llocs Sants i confirma que el concepte de «santedat» és «font d'obligacions per a l'autoritat civil» amb relació amb l'«autoritat i jurisdicció canònica» de l'Església catòlica.

Església en sortida

Deixar-nos acompanyar

L'altre dia el bisbe Joan Josep Omella iniciava la seva primera homília com a pastor de l'Església de Barcelona amb una simpàtica anècdota per tal de parlar-nos de la importància de deixar-se acompanyar. Ell feia referència al seu nou ministeri en una ciutat com Barcelona on ell acaba d'arribar i on té tanta gent al voltant que l'hi pot mostrar en els primers moments.

Cal dir que ha estat una bona manera d'iniciar el seu camí com a pastor de la nostra Església; posar-se al servei i fer-ho demanant perdó per no haver-se deixat acompanyar en un moment concret i alhora reconeixent la necessitat de conèixer la comunitat, les persones, els serveis... de la mà d'aquells que millor els coneixen.

Amb aquesta idea senzilla i clara em va fer pensar en les vegades que no ens deixem acompanyar ni en les

petites coses de la vida, sovint per manca d'humilitat, però altres cops per no molestar els altres. En això, com a cristians, ens cal aprendre molt. Hem de retornar als inicis i fer com Jesús: apropar-nos a les persones i seure a menjar amb elles, caminar junts.

Jesús va saber acompanyar i deixar-se acompanyar; podem imaginar-nos quan va veure Zaqueu i es va convidar a casa seva, o quan demanà aigua a la samaritana o el dia que caminà amb els deixebles d'Emmaús, fins que van compartir taula i partí el pa.

Aprenquem a trobar-nos amb l'altre i caminar junts, tot compartint el que som i el que vivim, apropant-nos des del més profund, amb gestos de tendresa: somriure, mirades, proximitat... acompanyem-nos mútuament a fer una Església propera que obre els seus braços a tota persona que s'apropa.

Esther Borrego Linares

València

Pelegrins de la misericòrdia

30.000 joves participen a València en la Trobada Europea de Taizé

Rosa María Jané Chueca
València

Fotos: V. Gutiérrez / AVAN

Del 28 de desembre a l'1 de gener, uns 30.000 joves (15.000 valencians i 15.000 de diferents països europeus) es van aplegar a la trobada que cada any organitza la comunitat de Taizé. Cal destacar que «tothom ha fet tots els possibles per acollir i els 15.000 joves que han vingut de fora de València han estat acollits en famílies. Fins i tot hi ha famílies que es van quedar sense acollir perquè ja no hi havia joves per assignar-los... tots han valorat molt positivament aquesta experiència», constatava Amparo Lanáquera, voluntària de l'equip d'Acollida de Taizé València. Celebracions, pregàries, meditacions amb el prior de Taizé, el Gmà. Alois, i tallers van marcar el ritme de les jornades.

Joves catalans també es van fer presents en aquesta trobada. El delegat de Joventut del bisbat de Solsona, Marc Trulls, ens explicava que «són uns dies dedicats a la pregària en què reflexionem sobre l'any que acaba, a la llum de Déu. Són dies de balanç. També és una oportunitat per viure austerament, cosa que contrasta amb el consumisme que hi ha al Nadal».

Per la seva banda, l'arquebisbe de València, el cardenal Antonio Cañizares, es mostrava molt satisfet d'aquesta cita ecumènica perquè «és una trobada d'afirmació de Déu, que és misericòrdia i ens porta la pau a través del seu Fill. (...) Tan sols de Déu ve la pau, tan sols de Déu ve l'amor i tan sols de Déu ve la misericòrdia».

I és que la paraula «misericòrdia» ha estat molt present al llarg de tota la trobada. Endebades, en aquests dies a València i durant tot aquest 2016 la comunitat de Taizé vol cercar «com despertar en nosaltres el coratge de la misericòrdia», deia el Gmà. Alois. Per això, plantejava cinc propostes concretes: encomanar-nos a Déu, que és misericòrdia; perdonar una vegada i una altra; acostar-se a una situació de dificultat, sols o amb altres persones; estendre la misericòrdia a les seves dimensions socials i tenir misericòrdia amb tota la creació.

Trulls destacava que «hem reflexionat sobre la misericòrdia de Déu, sobre perdonar i demanar perdó. Per a un jove és molt impactant i reconfortant saber que Déu estima i perdona incondicionalment, tal com ets, tot i que sempre vol que milloris. Tu vals pel que ets, no pel que fas».

En paraules del prior de Taizé, «volem construir la nostra vida sobre les paraules de Crist: alegria, senzillesa, misericòrdia. Al llarg dels tres propers anys aquestes tres paraules acompanyen el nostre camí. El 2016 començarem per la misericòrdia, en el mateix esperit de misericòrdia impulsat pel papa Francesc». En aquest sentit, recordava als joves que «la misericòrdia

Adoració de la creu.

El Gmà. Alois durant una de les meditacions.

MARC TRULLS
«El repte és que quan el jove torni a la seva vida quotidiana sàpiga guardar aquest temps de pregària per a Déu»

i la compassió són valors de l'Evangelí que poden oferir una resposta davant de les proves que travessa la nostra societat, la misericòrdia i la compassió són capaces de desactivar aquesta espiral de violència entre éssers humans. Molts cristians arreu del món donen la seva vida per la reconciliació i per la pau».

Amparo Lanáquera ens subratllava que «els germans de Taizé són molt senzills i ajuden que aquesta paraula tan gran, misericòrdia, es concreti. Ens ajuden a veure que amb petites accions és possible».

L'esperit de Taizé

Per a un jove, participar en un encontre de Taizé és una experiència que difícilment oblidarà. Segons Marc Trulls, «una de les coses que més impacta és l'acollida de les famílies i de les parròquies, amb els braços i el cor oberts. Un altre aspecte a destacar és que podem pregar conjuntament amb altres joves europeus i compartir els mateixos valors i la mateixa fe, i això és molt important per a un jove d'avui». I afegia Amparo Lanáquera: «També

poder compartir amb gent de diferents confessions religioses el que els amoïna en la vida.»

Lluís Colomina, de 15 anys, i Samir Eduardo Muza, de 17 anys, procedents del bisbat de la Seu d'Urgell, van participar en la trobada de València. Per a tots dos, era la seva primera experiència de Taizé i no sabien exactament què s'hi trobarien. Per a Lluís, «les dinàmiques han estat molt bé, hi ha hagut temps per pregar, per fer turisme... els cants m'han ajudat a relaxar-me i a pregar».

Samir Eduardo es va quedar amb les ganes de participar en la trobada de Praga del 2014 i va decidir que el 2015 no s'ho perdria, fos on fos. «El que més m'ha agradat és l'hospitalitat i l'acollida de la gent», ens reconeixia, «que ha estat molt oberta i agradable. Ha estat bonic perquè, a més, ens hem aplegat gent de molts països». El mateix opinava en Lluís: «És una trobada que val la pena perquè hi ha gent d'arreu, n'hi havia que venien de ben lluny amb grans esforços. He pogut desconnectar del meu dia a dia, he compartit amb altres persones, he après a conèixer...»

Per a Samir, ha estat molt important «poder compartir la fe, la Paraula de Déu. Ens han parlat de la misericòrdia, que té molt a veure amb l'amor i el perdó».

Però després d'aquells dies de convivència, toca tornar a la realitat diària, i aquí hi ha el repte per a cada jove, assegura Trulls: «En aquestes trobades és fàcil pregar perquè l'ambient que s'hi viu ja t'hi porta. El repte és que quan el jove torna a la seva vida quotidiana sàpiga guardar aquest temps de pregària per a Déu. Això t'aporta tranquil·litat, calma, pau i et du a prioritzar les coses. El repte és tenir aquestes estones de pregària en el nostre dia a dia.»

«De València m'enduc la idea d'ajudar més els altres», assenyalava en Lluís. I afegia Samir Eduardo: «Intentaré aplicar aquesta vivència en el dia a dia, en la manera de comportar-me, per estar més disponible per als altres, ser més acollidor i més honest. M'agradaria repetir aquesta experiència, va molt bé tenir aquests moments d'aturada per després aplicar-te'l a la teva vida i de cara als altres.»

Tant en Lluís com en Samir s'han endut una imatge molt positiva dels germans de Taizé. Així, en Lluís deia que «els germans s'esforcen per arribar als joves, que estan molt agrupats, s'adapten a nosaltres i ens animen a fer aquesta experiència de pregària».

No tan sols els joves són transformats en aquests dies de convivència, també la ciutat que acull queda amada d'aquest esperit de Taizé. Així ho confirma Lanáquera. Segons ella, «una experiència així canvia els cors. L'arxidiòcesi de València també ha viscut una revitalització. Per exemple, ens hem trobat amb moltes famílies que no són gaire d'Església i que han volgut acollir joves. Segur que els ha impactat conèixer joves amb les idees tan clares. A més, s'ha creat molt bon rotllo a les parròquies». Això no obstant, reconeix que «veurem els fruits més endavant, però segur que n'hi haurà».

La propera Trobada Europea de Taizé se celebrarà a la capital de Letònia, a Riga, del 28 de desembre a l'1 de gener. Joves letons han explicat a l'agència AVAN que «és molt important per a nosaltres perquè suposa l'acceptació

Pregària a la catedral de València.

L'encontre facilita la reflexió i la introspecció.

de tots els països d'Europa del nostre país, tan a l'est del continent, i esperem que això obri una nova col·laboració entre tots». Com ha comentat el Gmà. Alois, serà la primera vegada que l'encontre «se celebri en un país que abans pertanyia a l'antiga Unió Soviètica». Així mateix, l'arquebisbe de Riga, Zbig-

nevs Stankevics, ha indicat que «és una ciutat intercultural i interconfessional amb moltes influències, cultures i tradicions on hi ha una bona col·laboració ecumènica».

Per la seva banda, l'arquebisbe de l'Església luterana evangèlica de Letònia, Janis Vanags, ha posat en relleu

LLUÍS COLOMINA

«Els germans s'esforcen per arribar als joves, s'adapten a nosaltres i ens animen a fer aquesta experiència de pregària»

que «Taizé representa molt per als cristians letons, ja que sota el règim soviètic l'Església tenia moltes activitats prohibides, va ser una època molt dura per a l'Església, i quan els canvis van començar a arribar, l'Església era molt bàsica i vam començar a cercar noves possibilitats per a noves inspiracions. (...) Trobades com la de Taizé ajuden a consolidar la societat i a guarir les ferides del passat».

Camins de pau

A València el Gmà. Alois ha compartit amb els joves el testimoni sobre la seva visita al Pròxim Orient, on va passar el Nadal a la ciutat siriana de Homs. Per al prior de Taizé, la situació a Síria «és una crida a tenir la valentia de la pau i la reconciliació. (...) Volem expressar amb la nostra vida que Déu pateix amb la violència i que Déu és amor». I recordava que la resposta davant de la violència «no pot ser teòrica, sinó que ha de sortir de la nostra pròpia vida». És més, «la pau ha de començar en els nostres cors».

El Gmà. Alois es preguntava què podem fer davant dels conflictes i com obrir els ulls sobre com es gesten. Per a ell, «l'espiral de l'odi és extremadament difícil d'aturar. Les ferides són massa profundes com perquè els cors puguin trobar la pau». Però precisament, «són els cors els que necessiten canviar. La pau ha de brollar d'una font profunda. Aquesta font es troba en la pau que Déu ens comunica». En aquest sentit, apel·lava a la

valentia per ser homes i dones de pau: «És la valentia de l'Evangeli, la valentia de la misericòrdia, la que ens impulsa a obrir el nostre cor a tot ésser humà.»

Directament interpel·lava els joves: «Sabem que, com a cristians, se'ns ha donat un do específic, preparar els camins de pau i de confiança a la terra? Som el Cos de Crist, i la comunió entre aquells que segueixen Crist es pot convertir, en el si de la humanitat, en signe creïble de reconciliació.»

Segons el prior de Taizé, l'única manera de preparar un futur de pau és restaurant la germanor. Per això, ha assegurat als joves que «no hem de permetre que el rebuig de l'altre entri en el nostre cor, perquè és la llavor de la barbàrie». Així, ha constatat que «els cristians formen plegats l'Església visible, però creiem que l'Evangeli crea una comunió més àmplia, ja que en el cor de Déu tots els éssers humans formen una sola família».

«No podem reduir l'amor i la família al romanticisme»

Vincenzo Paglia, president del Pontifici Consell per a la Família

«Hem de lligar novament família i comunitat cristiana mitjançant una vocació de fecunditat»

«Francesc viu, concep i proposa una Església que torni a caminar des de les perifèries, des dels últims»

Paglia, al claustre del Seminari Conciliar de Barcelona, el 16 de desembre.

Jaume Aymar
Fotos: Agustí Codinach

L'arquebisbe Vincenzo Paglia, president del Pontifici Consell per a la Família, ha visitat Barcelona amb motiu d'una jornada de reflexió al voltant de l'encíclica *Laudato Si*, organitzada per l'Ateneu Universitari Sant Pacià i l'Oficina del Club de Roma a Barcelona. La jornada va tenir lloc al Palau Macaya.

Quina és l'aportació de *Laudato Si* del papa Francesc a la Conferència de París?

Francesc ha mostrat un gran coratge pastoral i teològic en proposar per primera vegada una encíclica sobre la salvaguarda de la creació. Vinculant-se a la dimensió franciscana present ja al seu nom, ha explicitat la perspectiva d'una nova visió de la creació. Això requereix un canvi de pensament i d'actitud moral. *Laudato Si* és una encíclica global, on la dimensió científica s'uneix a la interpretació teològica i espiritual. En aquest sentit, fa una contribució a la perspectiva de París, que, si bé és essencialment governamental i política, sense la dimensió d'una conversió profunda ecològica, no és aplicable. Les decisions de París, que han obert una porta a l'esperança, requeriran la implicació de les grans multinacionals. Això és particularment delicat. També és indispensable un canvi d'hàbits de cada persona i cada família. La profecia del papa Francesc esdevé una llum, una estrella polar, per continuar avançant en un camí absolutament vital.

A Barcelona vostè va parlar de la Significació de la Creació. Què significa?

Significa que cal posar fi a una teo-

Ramon Folch, Vincenzo Paglia i Luis Reales, al Palau Macaya.

logia massa antropocèntrica. Hem de recuperar una concepció holística de la creació. Com els biblistes, hem de fixar-nos en la doble dimensió que Déu va confiar a l'home i la dona: custodiar la creació i omplir la terra d'història per a les futures generacions. Podem dir que la teologia té una part de culpa en el fet d'haver oblidat la importància de la transformació de la creació com a part de la missió de l'home. S'hi suma que la filosofia o una dimensió del pensament ha donat espai a aquell aire d'omnipotència que té l'home. En definitiva, hi ha tot un aspecte relacionat amb l'exaltació del «jo», un cert individualisme que no està desvinculat de corrents filosòfics o també teories del «jo» com a subjecte col·lectiu. Hem de seure tots —teòlegs, biblistes, economistes, polítics...— per tornar a assumir junts una perspectiva nova en relació amb la qüestió de la transformació de la creació. És una gran missió.

Com es va tractar aquest tema en l'últim Sínode sobre la família?

M'agrada vincular el tema de l'ecologia amb la família. Durant el Sínode, es van discutir moltes qüestions, totes importants, però no totes centrals. Potser hi ha un problema sobre el qual hem d'aprofundir encara més: la missió de la família en el món contemporani. Avui correm el risc de reduir l'amor i la família al romanticisme. I no hi ha res que estigui més lluny de la missió del matrimoni. Per què molts joves ja no es casen? Precisament perquè hi ha una concepció romàntica de l'amor, sense cap altre projecte. En aquest sentit, l'Església ha d'aixecar la bandera de la vocació, és a dir, de la família com a responsable de la creació i de la generació de vida. Per això, on no hi ha aquesta procreació, pot haver-hi convivència, però no família. En aquest sentit, el Sínode ha obert una etapa important de reflexió tant en la mateixa

estructura de l'Església com també en la predicació. No hem d'oblidar que la primera família humana és, de manera simultània, la dels pobles. És impossible pensar en la família individualment, sense la dels pobles, i igualment, en el terreny cristià, no es pot reflectir la família desvinculant-la de l'Església, de la comunitat eclesial.

També queda superat i vençut el *familisme*, entès com una idea de família desvinculada de l'Església, com una comunitat simplement burocràtica i no entesa com a família de Déu. En l'horitzó, hem d'afrontar la manera de lligar novament família i comunitat cristiana mitjançant una vocació de fecunditat, perquè l'Església pugui ser llavor de familiaritat en la família dels pobles.

A partir d'aquesta idea, ens pot parlar de la pau i de la recent intervenció de la Comunitat de Sant'Egidio a l'Àfrica?

La Comunitat de Sant'Egidio és un bon exemple de treball sobre la comprensió fraterna i la solidesa familiar entre Europa i l'Àfrica. Són dos continents veïns, no només històricament i geogràficament, sinó també en la perspectiva d'una nova visió de futur per a la humanitat. Per tant, en el món contemporani tant per al gran món asiàtic com per a l'americà, és necessari que el continent euroasiàtic trobi la seva vocació universal. Això requereix una generositat més gran per part d'Europa i més obertura des de l'Àfrica: menys tribalisme i més generositat! Es tracta de recuperar junts els valors universals que han estat arrencats del cor de tots dos continents. També voldria afegir que el moment actual és el que està registrant un creixement del cristianisme a l'Àfrica amb més potencialitats. I Europa, que ha anat a l'Àfrica de missió durant molt de temps i ara se n'ha retirat, ha de tornar a ajudar a fer realitat, amb noves perspectives, aquest creixement cristià del continent veí perquè el cristianisme africà pugui oferir la seva contribució al cristianisme mundial.

Com veu el canvi de perspectiva eclesiològica, amb aquest nou estil del papa Francesc, que ha parlat de la piràmide invertida?

El papa Francesc està redissenyant la relació entre teologia pastoral i globalització. El cristianisme ha conegut la globalització des de l'Imperi Romà, que es volia estendre arreu del món. Avui Francesc entén que la globalització ha de tornar a sortir dels últims, que s'han de convertir en els primers. És per això que viu, concep i proposa una Església que torni a caminar des de les perifèries. Hi ha una globalització de la pobresa, dels últims, dels descartats. A la rica societat nord-americana, hi ha uns 42 milions de pobres, una proporció semblant a la que hi ha a Itàlia. Per tant, Francesc proposa una Església que parteixi novament dels últims per tornar al centre. Aquesta és la imatge de la piràmide invertida, no pas en un sentit estàtic, sinó dinàmic. Alhora, aquest és el motiu pel qual Francesc apareix com un gran profeta, però necessita pastors que compreguin, teòlegs que aprofundeixin i pensadors que ajudin a conceptualitzar aquesta perspectiva pastoral que ell està dirigint. És temps d'una Església que replanteja l'acció pastoral per a un món que reinicia el camí des dels últims, com s'ha vist en el viatge a Lampedusa, a Albània o Cuba.

Eslovènia

Un 63% dels eslovens voten derogar el matrimoni homosexual

Rebutgen la redefinició de la família en un referèndum vinculant

Joan Piñol
Redacció

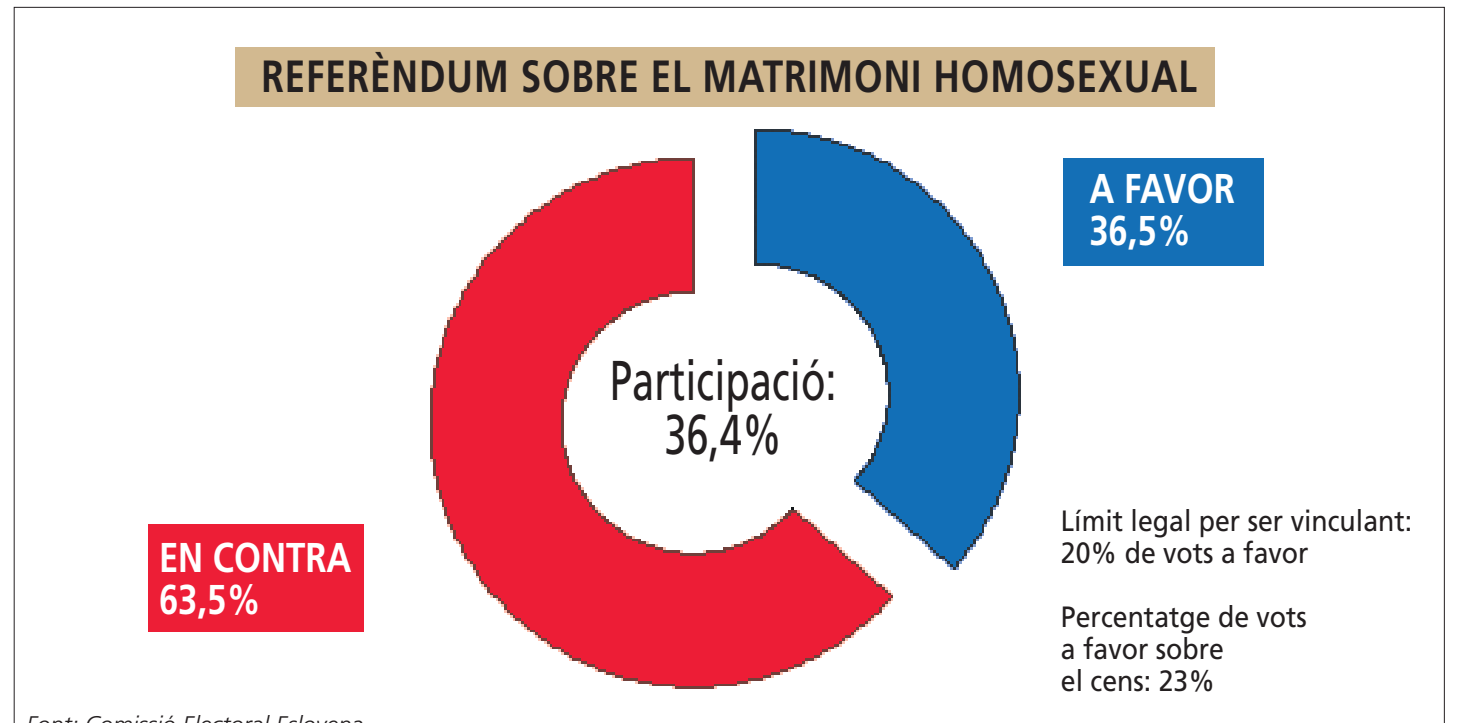
El petit país exsoviètic ha expressat de manera rotunda la seva oposició a la redefinició del matrimoni i s'ha convertit en el primer país del món que deroga el matrimoni homosexual per mitjà d'un referèndum. Altres països, com Croàcia i Eslovàquia, han impedit la seva aprovació també per referèndum però Eslovènia és el primer que, un cop aprovat al Parlament, la població el deroga. Al referèndum del 20 de desembre passat, un 63,5% dels votants va rebutjar el matrimoni homosexual mentre que només un 36,5% hi votava a favor. De fet, l'any 2012 un referèndum ja va tombar el Codi de Família que reconeixia les parelles de fet homosexuals.

L'any 2005 el Parlament eslovè va aprovar, amb una forta polèmica, una llei de parelles registrades en virtut de la qual les unions homosexuals gaudeixen dels mateixos drets econòmics que les heterosexuales tot i que no són considerades matrimoni ni tampoc poden adoptar. Entre el 2009 i el 2011, amb el centreesquerra al govern, es van presentar diversos projectes per a un nou Codi de Família. Finalment, la versió aprovada pel Parlament reconeixia més drets a les unions homosexuals. Un grup popular va recollir firmes per celebrar un referèndum per invalidar aquest canvi normatiu. El 25 de març del 2012 va tenir lloc la votació i un 54,5% dels eslovens va rebutjar el Codi de Família mentre un 45,5% hi votava a favor. La participació va ser molt baixa (un 30,3%) però la llei va quedar derogada.

Rebuig el 2012

Després d'aquest rebuig popular, el govern de centreesquerra va canviar la Constitució i va establir que perquè un referèndum derogués una llei calia que hi votessin en contra un mínim del 20% del cens. D'aquesta manera, el referèndum del 2012 no hauria tingut èxit per manca de participació.

Els partidaris del matrimoni homosexual van aconseguir marcar l'agenda dels partits en les eleccions de juliol del 2014. En aquests comicis va guanyar el partit liberal i Miro Cerar es va convertir en primer ministre. Aquest polític i el seu partit es poden considerar neutres en aquest tema tot i que, al final, s'han deixat arrossegar pels partits d'esquerra. Al desembre, després de la constitució del nou Parlament, Esquerra Unida va presentar una proposició de llei per permetre el matrimoni entre persones del mateix sexe. El 3 de març del 2015 el Parlament va aprovar aquesta llei de

Una família eslovena vota el 20 de desembre passat.

manera àmplia per 51 vots contra 28. Hi van votar a favor els partits del govern (socialistes, liberals i centristes) i també el partit d'Esquerra Unida (a l'oposició). En canvi, el Partit Democràtic Eslovè (centredreta) i Nova Eslovènia (dreta) s'hi van oposar.

Els partidaris del matrimoni natural van respondre organitzant una recollida de signatures per celebrar un referèndum. A principis de maig van presentar al Parlament més de 80 mil signatures, més del doble del mínim de 40 mil que la llei eslovena fixa com a requisit per sol·licitar un referèndum. El grup promotor, un conglomerat d'associacions ciutadanes sota el nom *Za Otkroke gre!* (Pels nens), va assolir una fita important, perquè les 80 mil firmes s'havien recollit en només 35 dies en un país de poc més de dos milions d'habitants.

Tanmateix, els partits d'esquerra i

El govern liberal i els socialistes van intentar prohibir el referèndum però el Tribunal Constitucional va sentenciar que era vàlid

Croàcia el 2013 i Eslovàquia el 2015 també van votar en referèndum blindar el matrimoni tradicional

els liberals van boicotejar el referèndum i el Parlament eslovè va votar prohibir-lo. Els promotors van portar el cas al Tribunal Constitucional que el 25 d'octubre va declarar que el referèndum era vàlid i que s'havia de celebrar. La data fixada va ser el diumenge 20 de desembre. Un total d'1,7 milions d'eslovens estaven cridats a contestar: «Està vostè d'acord amb l'entrada en vigor de la llei del matrimoni i la família que el Parlament va aprovar el 3 de març del 2015?»

Un cop aconseguit l'objectiu de celebrar el referèndum, les entitats a favor de la família tenien un altre repte: assolir la xifra del 20% de vots favorables. D'entrada, semblava que el matrimoni tradicional guanyaria el referèndum però la baixa participació feia preveure que no s'arribaria a aquest mínim. Les vuit enquestes publicades en mitjans eslovens dibuixaven un panorama molt igualat: quatre pronosticaven la victòria del sí i quatre la del no. Al final, tots aquests pronòstics han quedat desmentits perquè el resultat va ser molt més clar de l'esperat: 63,5% contra 34,5%. A més, la participació es va enfilir fins al 36,4% que, tot i ser una xifra molt baixa, és més alta que el referèndum del 2012 (un 30,3%) i que les eleccions europees del passat 2014 (un 24,5%). De fet, dels 17 referèndums celebrats des de la independència del país l'any 1991 aquest va ser el cinquè amb més participació. Els 394.254 vots en contra del matrimoni homosexual representen el 23% del cens i, per tant, s'ha aconseguit superar el mínim i la llei ha quedat derogada. Segons la legislació eslovena, després d'un referèndum no es pot tornar a presentar una llei similar en un període d'un any.

Punt de vista

Josep Masabeu
President de Braval
josepm@braval.org

Exclusió social, jihadisme i misericòrdia

Hem patit una altra explosió de jihadisme, aquesta vegada a París. Tots els analistes coincideixen a dir que és conseqüència d'una cadena de fets que han portat molts joves —immigrants d'origen musulmà, però també segones i terceres generacions, i fins i tot joves que s'han convertit a un islam radical— a l'exclusió social, perquè no tenen futur. I penso que aquí rau el nucli del problema.

Davant d'aquesta situació és fonamental consolidar l'ascensor social, que realment es donin oportunitats per prosperar en la societat. Per aconseguir-ho s'ha de seguir aquell antic proverbi: primer, dóna-li un peix, però alhora, ensenya-li a pescar. L'educació és l'eina fonamental per vèncer la pobresa i la marginació.

A Braval, que és el que jo conec, mirem d'ajudar infants i joves de 30 països mitjançant el suport socioeducatiu, amb equips de futbol i bàsquet multiètnic, el reforç escolar i un conjunt d'activitats que els van arrelant en la nostra societat i facilita l'ascensor social. El factor clau és la relació personal d'un voluntari amb cadascun dels nois. Una relació d'amistat amb un voluntari a qui estima i pren com a referent. Això és el bàsic, el que no pot faltar, és l'eina imprescindible

per a la resolució real dels problemes. I així ho fan totes les entitats que ajuden.

En l'Any de la Misericòrdia convocat pel papa Francesc, podem veure-ho, a més, des d'una altra perspectiva: tot això que estem fent és una manera concreta de viure les obres de misericòrdia.

A Braval ens trobem participants i voluntaris de 9 religions: catòlics, evangelistes, adventistes, ortodoxos, musulmans, budistes, hindús, testimonis de Jehovà, jueus i persones sense cap religió. Tots amb el mateix objectiu: ajudar els altres, acompanyar-los, donar-los un cop de mà per tirar endavant; en el fons, estimar-los. I això passa

per les obres de misericòrdia corporals: donar menjar, vestit, acollir els immigrants, assistir els malalts; i també per les obres de misericòrdia espirituals: ensenyar a qui no sap, donar consell, corregir i consolar. Més de 15.000 hores l'any de dedicació del voluntariat!

Primer l'ajudes, després l'acompanyes, després l'estimes, l'inclou en la teva vida; al final tu li dones esperança a ell, i ell et dóna esperança a tu. És la satisfacció que trobes quan ajudes, perquè hem arribat al nucli de l'amor: reps l'amor de Déu a través d'aquell a qui ajudes.

Vencerem la pobresa amb l'educació. Si hi afegim la misericòrdia, estem construint la pau.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Pessebres del món

A casa meua, com en tantes altres llars cristianes, fèiem un pessebre. El paraven les meves germanes en un racó de la sala d'estar. Habitualment la meua mare hi cuinava, hi menjàvem tots i, després de sopar, resàvem el Rosari.

Tots hi col·laboràvem, cadascú a la seva manera. Jo portava la molsa, el meu pare hi posava l'escorça surera per fer les muntanyes, i la meua mare hi abocava la farina. En posava poca, només als cims, perquè eren temps de molta manca. Ara, quan ho recordo, me'n ric, entre altres coses, per la desproporció de les figures. La majoria eren més grans que les petites casetes. Però, tant se val.

Aquell racó era l'oratori familiar. No conservo cap d'aquelles figuretes però, al cor, hi guardo la fe que em van inculcar, que és una cosa més valuosa.

Fa anys vivia amb la meua mare, que tenia més de 80 anys. Vaig voler un pessebre i en vaig comprar un a Rwanda. Un dia ens van visitar uns amics francesos que tornaven de l'illa de la Reunió, on el marit hi havia fet un servei militar professional, i ens van deixar un bonic pessebre que va il·lusionar molt la meua mare, que el mirava amb afecte.

A un amic monjo i estudiant de teologia a Roma, li vaig encarregar que, si un dia anava a Greccio, m'hi comprés un pessebre. En aquesta localitat italiana es diu que sant Francesc una Nit de Nadal, després de visitar Terra Santa, es va reunir amb la gent del poble. A una bona dona li va dir que representaria santa Maria, a un altre que seria sant Josep, i una família va aportar un ase... S'atribueix a aquest fet l'origen d'aquestes representacions familiars del misteri de Nadal.

Dels meus viatges a Terra Santa sempre m'he endut pessebres per regalar i conservar. Amics que han viatjat a terres llunyanes me n'han regalat altres exemplars. No en faig col·lecció, però els conservo. No els vull només per a mi, per això aquests dies estan exposats al Montanyà, una de les esglésies on serveixo. Són uns 50. Cada pessebre té la seva característica que el diferencia dels altres. He intentat representar-hi els cinc continents, però Oceania se'm resisteix.

La mostra dóna testimoni que el misteri de l'Encarnació, el Naixement i l'Epifania del Senyor és reconegut arreu del món. Tot i que la decoració pública de molts dels nostres municipis el vulgui ignorar i es decorin els carrers amb motius purament geomètrics.

Cada naixement té la seva història farcida de generositat, bons records i testimoni de fe. Cal dir que la façana del naixement de la Sagrada Família de Barcelona és el pessebre més gran construït al món.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

D'una postal de Nadal

Les postals de Nadal m'agraden. Algunes són d'una bellesa extraordinària. Altres contenen desitjos i pregàries. I, sobretot, porten el record afectuós i la presència amable dels amics.

N'he rebut una d'exquisida. Una obra d'art. Però, a més d'admirable per la reproducció d'una bonica imatge, m'ha agradat el text que l'acompanya. És poètic i realista. A fi de comptes, la poesia és perfecta i inseparable amiga de la realitat. La poesia, per a qui manté els ulls de la sensibilitat oberts, no fa altra cosa que donar el verisme de les persones i de les coses.

Cada any, quan el Nadal és a prop, neguiteja el meu cor la poesia. La cerco i la recerco. La trobo inespera-

dament en l'esdeveniment del Salvador del món. Avui us brindo el text de Kurt Kauter que admiro.

«Un ocelllet negre preguntà a un colom del bosc: "Digues-me el pes d'un floc de neu." La resposta va ser: "No gens, ni una engruna.» Digué l'ocellet: "Si és així, t'he d'explicar una meravellosa història: em vaig arrecer a la branca d'un avet, al costat d'una branqueta. I va començar a nevar, no pas densament ni amb rabiosa bufa, no, només com un somni, sense cap ferida, sense violència. Com que no tenia res a fer, vaig anar comptant els flocs de neu, mentre queien sobre les branques del meu branquilló. El nombre fou exactament 3.741.952. Quan va caure sobre la branca el floc següent, —gens de pes, ni una engruna, com dius—, la branca es va trencar." Dit això, l'ocellet negre va aixecar el vol. El colom blanc, una autoritat en la matèria des dels temps de Noè, es posà a reflexionar. I passats uns minuts es digué: "Tal vegada, només fa falta la col·laboració d'una persona més per tal que la solidaritat s'obri camí en el món.»

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Objectiu: buidar l'envàs

S'ha acabat el període nadalenc i el quefer torna al ritme quotidià. Una mirada atenta al que ha passat permet confirmar la tendència. La festa de Nadal commemora el naixement de Jesús. El contingut és profundament religiós. El seu missatge, humà i universal. Al voltant d'aquesta festivitat, es vinculen tradicions com el pessebre, les nadales, els guarniments, els regals, el tió, els llums... La nova estratègia, dissenyada fa unes dècades, no busca cap enfrontament rupturista, sinó conservar l'envàs buidant-lo de contingut. El canvi és subtil i efectiu. Trencar-lo és massa agressiu. En els nostres ambients, la mentalitat iconoclasta, encara molt viva en el jihadisme, despertaria rebuig. Per tant, adhesions massa explícites.

Trencar les tradicions comportaria lesionar els interessos econòmics i socials que viuen a costa seva. L'oposició seria frontal. Ja va passar fa anys quan un govern es va treure de la màniga la festa de la Constitució amb l'intent d'eliminar el caràcter festiu de la Immaculada. El mètode era la substitució directa. El fort rebuig social va aconseguir mantenir el dia 8 de desembre festiu, però els governants, per evitar ser considerats perdedors, van mantenir festiu el dia 6. El disbarat que vivim des d'aleshores és espectacular. No existeix cap pont laboral més cobejat al món. Enguany aconseguirà l'expressió màxima. Avui es manté l'objectiu, però s'afinen els mètodes. Es tracta de conservar l'envàs sense qüestionar-lo, però buidant-ne el contingut. Es deixa sense res o se substitueix per un altre. El buit o les noves propostes tenen, normalment, poca entitat. Si es perd el sentit de la festa resulta pràcticament impossible trobar-li profunditat. Tot queda en la superfície. Tot cristal·litzat en una ganyota teatral. Lamentablement, certs col·lectius de mestres i professors col·laboren en aquesta tasca. Negar el que és tradicional, però entusiasmar els alumnes amb el Halloween. Els paisatges nevats substitueixen els

pessebres. La festa de Nadal es redueix al solstici d'hivern. Músiques diferents anul·len les nadales, que semblen segrestades del panorama musical. Els llums d'enguany a Barcelona semblen condemnats a la fos-

Amb el temps, l'envàs sense contingut no interessa, com tampoc no es conserva un mòbil sense bateria

cor, però s'han encès per concessió. El color i l'alegria s'han de desvincular del Nadal, perquè només els volen mantenir per interessos comercials. En la festa de la Mare de Déu de la Mercè, patrona de Barcelona, va passar una cosa semblant. La cerimònia que dóna sentit a la festa va ser exclosa d'un programa carregat amb centenars d'actes, la immensa majoria dels quals eren merament lúdics. Petites mostres de grans transformacions. Amb el temps, l'envàs sense contingut no interessa, com tampoc no es conserva un mòbil sense bateria.

Oposar-se a aquestes tendències exigeix no supeditar-se al que és políticament correcte, una tasca gens fàcil fins i tot per als cristians immersos en aquesta mena d'ambients. El preu: lucidesa i valentia.

Zoom

Eduard Brufau

L'Àrabia Saudita ha començat l'any executant 47 persones, entre elles un destacat líder de la comunitat xiïta. L'execució ha desfermat les protestes irades d'aquesta branca de l'islam allà on és majoritària, com ara a l'Iraq, Bahrain i sobretot l'Iran, país que ha trencat relacions diplomàtiques amb Àrabia. Aquest nou front complica encara més la situació a tot el Pròxim Orient.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Alegries que compensen...

De vegades quelcom que sembla en un primer moment un desgavell és una ocasió d'aportar-nos una alegria que no esperàvem.

Això m'ha passat últimament, la vida m'ha donat una de les moltes lliçons que m'acostuma a donar.

Un virus informàtic i un intent de trampa que va em fer malbé el correu electrònic i que em va comportar uns dies de trucades, d'explicacions i

«Quan jo ho necessitava tu em vas ajudar. Ara jo et vull retornar tot el que vas fer per mi»

de denúncia van ser la causa d'aquesta alegria que ara us explicaré. Algú es va apropiat de la meua personalitat informàtica i amb el meu correu va començar a demanar diners d'una manera estranya que no va convèn-

cer quasi ningú, però que em va fer perdre tots els meus contactes electrònics amb els problemes que se'n deriven. Les trucades telefòniques no tenien, en general, cap més motiu que el d'avisar-me de l'intent de frau o, en algun cas, de preguntar-me què m'estava passant.

Però, vet aquí que, després d'estar tot el dia responent a les trucades, tocades les deu de la nit, van picar a la porta i, en obrir, ens vam trobar amb una noia desconsolada que preguntava per mi.

La història es remunta a uns 15 anys enrere, quan jo ajudava una família del barri amb moltes dificultats i vaig apadrinar una de les filles, aleshores adolescent, i l'acompanyava en els seus problemes. Va passar el temps i va sortir de la seva vida difícil i d'una infantesa plena d'entrebancs. Es va casar i se'n va anar a un poble de Catalunya on viu feliçment i on ha format una vida familiar completament diferent amb els seu marit i els fills. La nostra relació, encara que des de la distància, s'ha mantingut sempre. El cas és que, quan va rebre el malaurat correu va intentar posar-se en contacte amb mi i no ho va aconseguir. Doncs bé, des del seu poble i a aquelles hores de la nit, va convèncer el seu marit i es va presentar a casa meua per saber què em passava i ajudar-me... «No tinc gaires diners —em va dir després de comprovar que tot era un engany— però estic disposada a donar-te els que calguin. Quan jo ho necessitava tu em vas ajudar. Ara jo et vull retornar tot el que vas fer per mi.»

Ja us podeu imaginar com em vaig quedar. Una abraçada fortíssima i unes llàgrimes d'agraïment van ser la meua resposta. L'endemà vaig rebre aquest missatge preciós: «Sempre he intentat quedar-me amb allò de bo de cada persona... només puc donar-te les gràcies perquè vas aparèixer en el meu camí quan més ho necessitava i, tot i que és veritat que la meua infantesa no va ser gaire bonica, ara em quedo amb el que és positiu: vaig trobar persones boniques.»

Una alegria d'aquestes compensa totes les dificultats que la vida et porta cada dia. I un exemple de gratitud com aquest ens encoratja a tots els que tractem amb infants i adolescents.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
 - PSICOTÈCNICS
 - LLICÈNCIA D'ARMES
 - LABORALS I ESCOLARS
 - NÀUTICA
- INFORMEU-VOS-EN:**
Tel. 932 188 266
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

«Per Nadal, qui res no estrena res no val»

Lluís Solà
Monjo de Poblet

Ara Nadal ja és al calaix dels records. A Poblet, enguany, Nadal ens ha portat un gran regal. Hem estrenat abat. Voldria compartir una mica les vivències d'aquests dies.

L'abat, en una vida estable com la nostra, té una gran importància. Llegint la Regla de sant Benet t'adones de seguida que és omnipresent, la referència per a quasi tot. No debades, l'abat actua en lloc del Crist al monestir, i tothom coincideix a dir que la Regla és, per damunt de tot, un text cristocèntric.

L'elecció d'un nou abat o d'una nova abadesa és sempre un moment delicat per a la vida del monestir. Marca el final d'una etapa, amb tot el que tenen d'agredolç els finals d'etapa, i el començament d'una de nova, amb la frescor i la il·lusió de la novetat, però també amb el perill d'exagerar-ne les expectatives.

Ha estat un moment intens, un moment en el qual experimentes la presència i el guiatge de

Déu, però només en la mesura que hi actua la nostra llibertat i la nostra responsabilitat. Déu, em sembla, no actua mai al marge de la nostra llibertat i la nostra responsabilitat. Potser per això —perdoneu-me— jo no crec gaire, o gens, en els miracles. M'he adonat de com, sense campanyes electorals ni candidatures prèvies —no hi ha hagut res d'això—, la llibertat i la responsabilitat dels electors acaben apuntant vers la persona més convenient. Aquesta és la paraula justa: abans de votar, tocant els sants evangelis, vàrem prometre elegir la persona més *convenient*.

El dia abans de l'elecció es fa un capítol preparatori, amb la lectura dels textos de la Regla i de les Constitucions que es refereixen a l'abat, i els juraments dels electors, els escrutadors i el president de l'elecció, l'abat general. Tot seguit hi ha una primera votació orientativa, sense cap valor jurídic. L'elecció pròpiament dita es fa en

el marc solemne de la sala capitular. Un cop feta, l'elegit ha de manifestar, primer, que accepta l'elecció, i, confirmat en el càrrec pel president de l'elecció, recita en veu alta la professió de fe i fa el jurament preceptiu. Seguidament li són lliurades les claus i el segell del monestir i la creu pastoral, signes del seu doble servei, en les coses materials i en les espirituals. Això fet, i havent-se assegut al seu lloc a la sala capitular, rep de part de tots els monjos la promesa d'obediència.

L'elecció acaba amb la instal·lació del nou abat al seu lloc en el cor de l'església. El precedeix la comunitat en processó pel claustre cantant el *Te Deum* mentre sonen totes les campanes. Un cop a l'església, l'abat general l'acompanya al seu lloc i l'hi instal·la. I així s'acaba.

I és ara, de cop i volta, que t'adones que l'elegit era el més convenient, i que, comptant amb la llibertat i la responsabilitat dels electors, l'Esperit Sant ha suscitat un veritable consens.

La sal de la terra

L'alliberament: essència de l'Evangelí

Sant Pau escriu que som cridats a esdevenir persones lliures (Ga 5,13). Alliberar-se no és, en l'Evangelí, un suggeriment gratuït. Qui creu en Déu se sap responsable del proïsme. El germà té dret a la vida. Per això tothom té el deure d'alliberar-se de tot el que s'oposa al dret de l'altre. Treballar per Déu i pel proïsme exigeix que ens sostraguem a l'atractiu de la possessió, del poder i del diner, i que renunciem a voler dominar els altres.

L'alliberament d'un mateix demana en la pràctica que, davant el dret dels altres a la vida, dominem la tendència a la possessió. És així com sorgeixen greus qüestions que pertocuen a l'acumulació de béns privats, l'especulació de terrenys, certs tipus d'operacions financeres que ens han conduït a aquesta profunda crisi.

La crida evangèlica veritable s'oposa igualment a la set de poder. En la pràctica això implica el refús de mitjans d'intimidació, de pràctiques promocionals o sistemes de primes, si aquests mètodes tornen a aplicar la llei del més fort en els terrenys del comerç, del treball i de la política. Junts hauríem de vetllar perquè tota forma de poder s'integri en un quadre de responsabilitat pública, de tal manera que siguin eliminats tot exercici malsà del poder i de tota temptació d'egoisme.

Respondre a la crida evangèlica per esdevenir homes lliures significa que temperem el desig de ser valorats. En la nostra societat actual, són innombrables els individus i grups que sofreixen una falta humiliant de consideració i que són relegats a l'últim lloc: els no productius, els poc

dotats, els discapacitats, els treballadors estrangers, els antics detinguts que la societat condemna a un veritable exili de la comunitat, els contestataris de l'ordre establert.

L'alliberament és la gran vocació de l'Evangelí. Aquest alliberament no l'obtidrem sense una seriosa redistribució de mitjans. Si creiem seriosament que totes les criatures humanes són iguals als ulls de Déu, és essencial que, en el respecte a la singularitat de cadascú, les persones siguin tractades en un pla d'equitat. Alliberar l'altre és vetllar perquè pugui ser allò que està cridat a ser, perquè pugui esdevenir plenament el que és. Això solament és possible si hi ha unes mínimes estructures d'acollida que facin possible aquest desenvolupament. Treballar per aquestes estructures és treballar per l'alliberament.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull
Consultor del Pontifici Consell
de Cultura

Mirada al món

Refugiats i venda d'armes: esquizofrènia europea?

Aquestes festes de Nadal i Cap d'any, tots estem imbuïts d'una cordialitat, bondat i germanor aparentment contagiosa. He llegit, però, dues notícies que ens han d'esfereir i fer reflexionar, com a ciutadans que ens vanagloriem d'ésser moderns, civilitzats i àdhuc bondadosos. Creiem que sentim que actuem amb solidaritat i amb humanisme, enfront de l'adversitat aliena, especialment, a la Unió Europea. L'any 2015 es comptabilitzen pel cap baix 80 milions d'éssers humans que fugen de les guerres i de les dictadures d'arreu. Això vol dir que una de cada 122 persones al món són refugiades o desplaçades. Europa fa gala d'acollir més d'un milió de refugiats. Encara que molt lentament, de forma

ineficaç i mal gestionada. L'altra terrible notícia és que el comerç d'armes ha augmentat de forma espectacular, a causa dels conflictes armats a Ucraïna, Síria, l'Afganistan, l'Iraq i un dolorós etcètera. Aquestes guerres són les que generen, avui, el major allau de refugiats i desplaçats. Els fabricants d'armes russos han obtingut un benefici superior al 48% que l'any anterior i Europa Occidental només ha perdut l'1,5% de les seves vendes. Les 100 empreses occidentals de fabricació i venda d'armes han guanyat 367.000 milions d'euros! A la vista d'aquestes notícies ens hauríem de preguntar si ens hem tornat bojós tots plegats. D'una banda, ens sentim molt afligits pels milions de refugiats que són ja a

Europa (encara que no sabem com acomodar-los ni què fer-ne), però de l'altra, propiciem la venda d'armes als qui els fan fugir dels seus països i llars cap a una «terra promesa» de la mà de les màfies i traficants dels esclaus moderns, que aquest any ja han guanyat més de 1.000 milions d'euros.

El repte que tenim aquest any 2016 és si volem una Europa basada en els valors, els principis i els drets de les persones siguin d'on siguin, o volem una Europa de mercaders i del benefici econòmic, que incrementi, malgrat tot, el nostre PIB. És l'esquizofrènia en què ens trobem. La ciutadania té la paraula i cal que actuï obligant els governants a definir-se.

Eduard Sagarra i Trias
President de l'Associació per a
les Nacions Unides

Col·lisió de drets

Veiem sovint que es produeixen en la vida col·lisions de drets. Es presenten sota múltiples formes, però en el fons es redueixen al mateix.

Una família —per exemple— posseeix una finca bella des del segle XV. Ve l'Estat i traça una autopista que passarà just pel mig. Ja tenim la col·lisió!

La solució, en sana jurisprudència, rau en el fet que el dret superior passarà sobre el dret inferior. Però, és clar, qui té el dret inferior s'entestarà a afirmar que el seu dret és superior i no té per què cedir. Batalla perduda.

VICENTE PALACIOS GARRIDO
Barcelona

Necessitat de perdó

Realment, el perdó és característic de la vivència cristiana, per això impacta tant la conducta dels cristians perseguits que saben perdonar des del dolor i la desolació que els rodeja. En qualsevol lloc de la terra, el cristià que lluita per viure la seva fe cada dia s'esforça per perdonar els qui el fan patir o el deceben profundament. Aquesta actitud no es dona de manera espontània, però esforçar-se per arribar-hi és el camí per a la persona que vol arribar a la pau i a la llibertat interior.

La cultura moderna no fa gaire per destacar el perdó i, de vegades, mira de legitimar el rancor i la venjança. Pot disminuir així el mal en el món? Hi ha necessitat de proclamar ben alt que l'única manera de pal·liar el dolor que pesa sobre la humanitat és el perdó. Altrament, moltes persones quedaran sempre, si més no, presoneres de rancors. Quan el rancor

Diàleg interreligiós

Lluny de deixar-nos tenallar per la por, el Jubileu de la Misericòrdia, que ja està en marxa, és una ocasió propícia per presentar al món el veritable rostre de la religió, que mai no pot ser font de violència. El Jubileu pot a més ser un esdeveniment obert als seguidors de l'islam que majoritàriament rebutgen la violència, i una ocasió per al diàleg interreligiós sota el denominador comú de la misericòrdia.

JESÚS D. MEZ MADRID
Girona

nia en un cor humà, la persona és inundada de sentiments negatius que li esgoten part de les energies, queda com «bloquejada», incapaç de viure adequadament els altres aspectes de la vida.

CARLOTA SEDEÑO MARTÍNEZ
Màlaga

Educació

Vaig llegir que hi ha gairebé cinc mil expedients a menors per agredir els seus pares, i que la xifra va en augment. Ho sento de debò pels pares, però ho sento també moltíssim per aquests joves que demostren ser molt desgraciats. Quan els nens a casa tenen uns pares que s'estimen i es respecten entre ells, que són afectuosos amb ells, que s'interessen per les seves coses, que els ajuden en allò que poden, que els parlen de Déu... no és fàcil que això passi perquè els infants viuen i copien el que veuen al seu voltant.

Tinc familiars i amics que han format famílies exemplars i els fills són tan afectuosos que no em canso d'estar-me amb ells.

També conec algun nen que no

pot ser pitjor malparlat i guerrer. L'altre dia va explicar a la seva professora que el seu pare, a mitjanit, estava tan furiós que va començar a donar cops al televisor fins a destrossar-lo perquè el seu equip de futbol no havia guanyat.

És cert que de pares boníssims n'han sortit fills malvats, però no és el més corrent. A Napoleó li van preguntar a quina edat s'havia de començar a educar els fills i ell va respondre: «Vint anys abans que neixin, educant els pares.»

M. ROSA BONALS
Terrassa

L'ordre establert

L'esperança de pau dels pobles és en va si no es té en compte Jesucrist i la seva Llei, tant en l'àmbit privat i familiar, com en l'àmbit públic. Avui dia no es defensa cap altra llei que la de l'egoisme personal. Hi ha un ordre establert per Déu, creador de la vida, que hem de continuar si volem anar bé en aquesta vida i guanyar després la vida eterna.

JAUME VALLS
Barberà del Vallès

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Celebrar bé els sacraments

Tinc el costum de confessar-me un cop al mes. Vaig anar a passar uns dies amb uns amics; són creients i practicants. Tres dies abans de Nadal em van convidar a participar en la celebració comunitària del sagrament de la Penitència a la parròquia del poble on viuen. Jo ja m'havia confessat a Barcelona. Em va sorprendre molt com es va desenvolupar tota la celebració. El sacerdot va proclamar unes lectures bíbliques i va fer una prèdica exhortant a la conversió. També es va llegir un examen de consciència. Llavors va asseure's en una cadira davant l'altar i els fidels es van posar en fila com si anessin a combragar. En arribar davant del sacerdot s'inclinaven i deien «he pecat», o no deien res, i el sacerdot els donava l'absolució. Quan vam sortir els vaig manifestar la meva sorpresa. Em van dir que arreu de la comarca es feia així i que ja no es feia servir per res el confessional. Des de quan l'Església permet rebre l'absolució sense confessió dels pecats? Què li sembla aquesta manera de celebrar el sagrament?

Em demana quina opinió en tinc. No és el més important, però li diré que això em sembla lamentable i que, sens dubte, no va en la línia de recuperació del sagrament de la Penitència que espera el papa Francesc en aquest Any Sant de la Misericòrdia. Tota aquesta praxi no ajuda els fidels i sembla molta confusió. El que sí que és important és conèixer la doctrina sobre el sagrament de la Penitència que té l'Església catòlica i la manera com l'Església vol que sigui celebrat. Sobre això, al llarg dels anys, n'he parlat molt en aquesta columna. La confessió íntegra dels pecats mortals dels quals el fidel té consciència és un requisit imprescindible per a l'administració ordinària del sagrament de la Penitència. Només en situacions excepcionals i que estan molt ben delimitades per l'Església pot ometre's momentàniament la confessió dels pecats. Recordo una catequesi sobre aquest sagrament realitzada fa poc pel papa Francesc en què deia que «el sacerdot no és el propietari del sagrament, sinó l'administrador». Parlava concretament del sagrament de la Penitència i exhortava els sacerdots a estar generosament disponibles per a la seva celebració. És possible que els fidels que participen en aquestes celebracions no coneguin la doctrina i disciplina que l'Església estableix per al sagrament, però seria del tot imperdonable en el cas d'un sacerdot. Sant Joan Pau II, ja fa anys, va determinar que s'eradiqués totalment la manera d'administrar que vostè comenta.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Visita del Consell General del Sagrat Cor

Teresa Gomà, *rscj*

Durant cinc setmanes, dues conselleres generals del Sagrat Cor han visitat la província d'Espanya, dins del calendari programat de visites a tota la Societat del Sagrat Cor estesa pels cinc continents. Tota la primera setmana l'han passat a Catalunya, l'inici d'aquesta visita. Amb el Consell provincial i una representant de cadascuna de les nou comunitats que tenim a Barcelona, han tingut una trobada amb Santi Torres, *sj*, de Cristianisme i Justícia, que els ha

exposat un panorama de la realitat social, política i econòmica, un moment a mig camí entre la regeneració i la ruptura, marcat per l'assaig de noves formes que posin remei a una incertesa creixent.

Van poder copsar la realitat visitant dos llocs d'inserció, el Raval-Ciutat Vella i el Besòs-la Mina, on tenim comunitats des de fa més de 25 anys i 50 anys respectivament. La transformació d'aquests barris ha estat evident en aquest temps i, des de bon principi, ens hem intentat adaptar a les noves situacions i necessitats dels

Una experiència enriquidora i imprescindible per enfortir els vincles d'una gran família

seus habitants, i ens hem compromès en la millora de la seva realitat.

També s'han reunit amb les germanes de la residència i de les comunitats petites, a més de gaudir d'una visita a Montserrat i a la Sagrada Família. La seva estada ha suposat un intercanvi: elles ens han aportat una alenada nova del conjunt de la societat i nosaltres els hem ofert la realitat del cada dia de la nostra missió en la tasca concreta. Una experiència sempre massa breu, però enriquidora i imprescindible per enfortir els vincles d'una gran família.

Commemoració parroquial a Vallvidrera

Fra Valentí Serra de Manresa
Historiador i arxiver dels Caputxins de Catalunya

El diumenge 13 de desembre, a la parròquia de Sant Joan de la Creu, situada al peu de Vallvidrera —sota la cura pastoral dels frares caputxins des de la seva creació l'any 1950—, va tenir lloc la celebració dels seixanta-cinc anys de l'erecció de la parròquia amb una solemne Eucaristia, presidida per fra Gil Parés, ministre provincial dels caputxins.

Acabada la missa, es va presentar la història gràfica sobre l'acció pastoral dels caputxins en aquell barri extrem de Barcelona des del 1950, amb text de fra Valentí Serra i fotografies de Joan Devesa, editat per Mediterrània. La presentació va anar a càrrec del P. Conrad J. Martí, rector de la parròquia; de fra Gil Parés, provincial dels caputxins, i de Montserrat Costas, d'Editorial Mediterrània. L'acte fou molt concorregut per la feligresia i pel veïnat, en un ambient joiós de germanor i d'acció de gràcies.

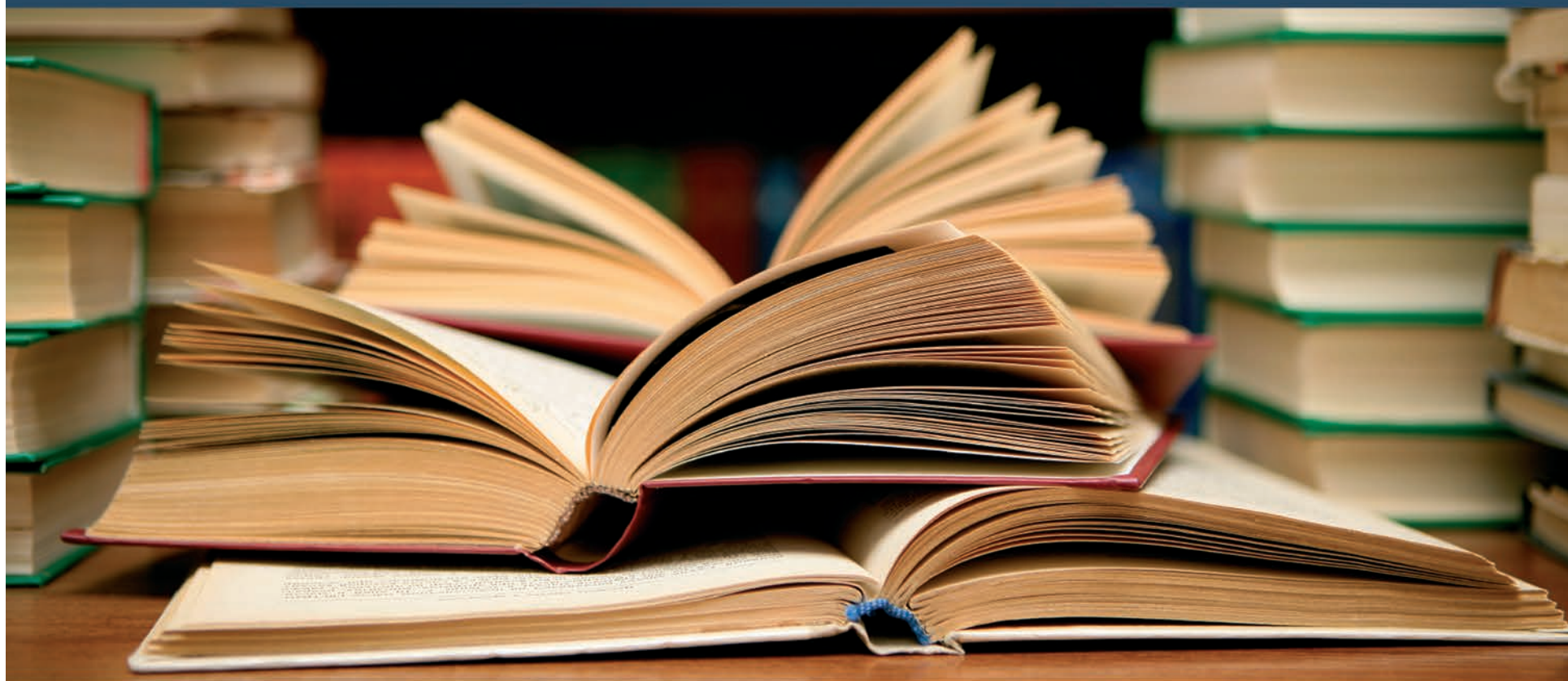
Concert nadalenc dels Amics dels Àngels

Fina Armengol
Coordinadora de l'Associació Amics dels Àngels

Amb motiu de la celebració del vintè aniversari de l'Associació Amics dels Àngels, el 19 de desembre, a les sis de la tarda, va tenir lloc al monestir de Sant Pau del Camp, a Barcelona, un concert de Nadal a càrrec de la Capella de Música de Sant Pau del Camp i sota la

direcció de la soprano Christina Koch. Com a convidats especials, hi havia el tenor Eloi Prat i el baix Jesús Mirallas. El concert, d'entrada gratuïta, es va estructurar de la manera següent: tres peces sobre la temàtica angèlica, una selecció del *Magnificat* i de l'*Oratori de Nadal*, de Johann Sebastian Bach, i tres nades: *Nous voulons une petite soeur*, *El noi de la mare* i *Santa nit*. Va ser un acte molt emotiu perquè el temple estava ple de gom a gom.

Ja pots llegir **Catalunya Cristiana** a les biblioteques de Catalunya!

Biblioteca Antònia Torrent i Martori, d'**Arenys de Munt** / Biblioteca Canyadó i Casagemes-Joan Argenté, de **Badalona** / Biblioteca Pere Casaldàliga, de **Balsareny** / Biblioteca Ramon Vinyes i Cluet, de **Berga** / Biblioteca Can Salvador de la Plaça, de **Calella** / Biblioteca Central de **Cerdanyola del Vallès** / Bibliobús Montnegre, de **Granollers** / Biblioteca Can Sumarro, de **L'Hospitalet de Llobregat** / Biblioteca Central Tecla Sala, de **L'Hospitalet de Llobregat** / Biblioteca Central d'**Igualada** / Biblioteca del Casino de **Manresa** / Biblioteca Can Puiggener de **Sabadell** / Biblioteca de Mirasol Marta Pessarrodona de **Sant Cugat del Vallès** / Biblioteca Montserrat Roig de **Sant Feliu de Llobregat** / Biblioteca Central de **Santa Coloma de Gramanet** / Biblioteca Central de **Terrassa** / Biblioteca Pública de **Lleida** / Biblioteca Sant Agustí de **La Seu d'Urgell** / Biblioteca Pública de **Sort** / Biblioteca Pública de **Tarragona** / Biblioteca Popular de la **Garriga** / Biblioteca Popular **Mataró** / Biblioteca del Seminari de **Tortosa** / Biblioteca Pública de **Girona** / Biblioteca de Catalunya, de **Barcelona** / Biblioteca Popular **Sant Adrià del Besòs** / Biblioteca Popular Joan Triadú de **Vic** / Biblioteca del Seminari Diocesà de **Girona** / Biblioteca Parroquial de **Sant Pere Sallavina**

Amb el suport de:

La Fontcalda, santu

Anton Monner

Historiador i cronista de la Ciutat de Gandesa

Es tracta d'un paratge situat a l'extrem sud del terme municipal de Gandesa, de gran bellesa natural, emergent al fons d'una vall entre la Serra del Crestall i la serra del Coscoll. El riu Canaletes, que baixa del Port d'Orta i fa cap al riu Ebre, davant de la població de Benifalset, el travessa d'oest a est, discorrent entre uns magnífics engorgats, coneguts per estrets (el de la Caldera, el de Dalt, el de Baix, la Peixera...), que són un autèntic encant per prendre bany per als excursionistes i els estiuejants que visiten o celebren una estada a l'indret. Al costat del riu hi afloren diferents fonts, la més significativa de les quals és la font calenta coneguda pels *Xorros*. I aquesta font que emergeix tot l'any sense esgotar-se mai, a 28 graus, és la que ha donat nom a la zona coneguda per la Fontcalda.

Mare de Déu de la Fontcalda

Sembla que els romans ja aprofitaren les seves aigües per a fins terapèutics, així com les altres poblacions ètniques que poblaren la zona. En el moment de la Reconquesta formava part del terme municipal d'en Canar, que els frares Templers, senyors del castell de Miravet, que tenien la seva capital administrativa a Gandesa, pretengueren repoblar amb un nucli habitat tota la zona a redós dels molins fariners que existien al llarg del riu. La població no va reeixir i la zona de la Fontcalda quedà en mans dels reis d'Aragó, atrets per la seva bellesa. El rei Pere III el Cerimoniós donà a la Universitat (Ca la Vila) de Gandesa la Fontcalda amb el seu terme i la seva font, coincidint amb la convocatòria de les Corts de la Corona d'Aragó, celebrades a Gandesa, l'any 1337.

Durant el segle XV, segons conta la tradició, aparegué una imatge d'una verge al costat de la Font dels *Xorros*. Se la disputaren les universitats de Gandesa i de Prat de Compte. Segons la tradició, quan el pastor de Prat se l'emportava al seu terme, passant el riu Canaletes que parteix els dos municipis, ella tornava a Gandesa, al seu recinte habitual. El conflicte se solucionà quan Gandesa acceptà la copropietat de la Mare de Déu, entre els dos pobles, i actualment és la patrona de tots dos. Els de Gandesa hi celebren la seva romeria el primer diumenge de maig i els de Prat dues setmanes després.

Pels segles XIV fins a les darreries del XV hi habitaren els frares Trinitaris, que tenien la casa mare a Tortosa. Eren mendicants, disposaven d'un hort regat pel riu i situat al costat de Prat de Compte, d'un petit ramat de cabres i d'un corralet de gallines i conills. Molt

Santuari de la Mare de Déu de Fontcalda.

L'entorn del santuari és un paratge que convida al silenci i la serenor.

humilment, podien sobreviure entre el que rebien del que demanaven i allò que ells podien conrear. Construïren una petita capella i un humil convent al davant, que els fidels de Gandesa engrandiren quan els Trinitaris deixaren de viure-hi.

Durant els segles XVI i XVII rebia cada cop més fidels atrets per les miraculoses aigües que amb banys diaris d'una novena curaven reumes i artrosis

i, fins i tot, malalties que els metges pronosticaven com a inguaribles.

Sant Salvador d'Orta

Un altre fet molt significat, que enlairà el nom de la Fontcalda als quatre vents, fou la fama que havia adquirit el frare del convent dels Àngels d'Orta (forma antiga i tradicional de l'actual Horta), fra Salvador Pladevall, conegut

per sant Salvador d'Orta, que durant la seva estada, rebia rius de pelegrins de les Espanyes atrets per les seves miraculoses obres. Guaria cecs, feia caminar coixos i donava veu als muts. Fins i tot, el mateix rei Felip II el cridà per rebre les seves atencions. Durant un període de deu o dotze anys que fra Salvador visqué a Orta, per la seva proximitat a la Fontcalda, centenars de pelegrins anaven d'un indret a l'altre atrets pels

uari i balneari

El riu Canaletes discorre entre elevats tallats verticals de rocams.

miracles d'un i altre lloc. L'any 1638, un tolit de Vall d'Esgorfa, Gabriel Alcover, va acudir a la Fontcalda demanant a la Mare de Déu la curació dels danys físics. Entrà al temple amb dues croses necessàries per caminar i en sortir ja caminava normalment, sense necessitar-les. D'aquest fet, en donà fe el notari de Gandesa, Jaume Font, i el capellà de l'ermita, el napolità Francesco Magno.

Obligadament, la casa d'hostes s'hagué d'eixamplar i també la petita capella. Però fou l'any 1735 quan Mn. Antoni Soler i Manyà, beneficiat de la parroquial de Gandesa i fill de la família més rica de la contrada d'aquell moment, de Ca'l Cerer, va recaptar diners i fou el promotor de la construcció de la nova església i actual santuari. Els fonaments de la primera pedra foren oberts el 26 d'agost del 1735 i beneïts pel rector de Corbera, Dr. Tomàs Casanova, qui hi estava celebrant una novena per guarir el seu mal d'ossos. Mn. A. Soler, el seu mentor i constructor a la vegada de dues capelles del Calvari de Gandesa, l'ermita de la Mola d'Irto i la de Santa Madrona de Corbera, va morir l'any 1761. A la seva partida de defunció consta que l'església no estava encara acabada. En altres documents consta que tres anys més tard ja quedà totalment acabada.

Reconstrucció

Durant els segles XVIII, XIX i XX, l'hostal i les cases s'anaren eixamplant per atendre les necessitats dels

pelegrins. Fou a principis del XX, en el moment de l'auge dels balnearis arreu d'Europa, quan s'alternà la devoció a la Mare de Déu amb el descans que classes benestants cercaven per alliberar les xacres i gaudir de la tranquil·litat de l'indret. Amb la guerra civil del 1936-1939 les instal·lacions quedaren pràcticament derruïdes, havent-s'hi ubicat un camp de presoners de guerra. Amb les aportacions materials i humanes dels gandesans, a poc a poc, es va anar reedificant i, l'any 1956, el Batalló Lepanto de Barcelona, que estigué establert a Gandesa durant quatre anys amb l'objecte de

recuperar les ferralles, bombes i restes de la guerra civil, hi va realitzar unes quantes obres que enaltiren llurs virtuositats paisatgístiques. També es va millorar l'interior del temple destruït abans de la guerra civil amb la pintura de l'altar major obra del pintor Joan Lahosa, gràcies a la iniciativa del Dr. Joan Bta. Manyà i Alcoverro, el teòleg i historiador de Gandesa, qui va musicar i poetitzar els nous goigs i redactar el novenari. Mn. Manyà, per dispensa papal, està enterrat a l'altar major del santuari. Però la gran empenta la va iniciar Mn. Miquel Romero i Navarro, arxiprest de Gandesa, que mobilitzant

Les cabres salvatges formen part de la fauna del paisatge.

tot el poble, tots els sectors econòmics, amb poquíssimes ajudes oficials, va millorar i canviar tota la seva fesomia. Va enderrocar la casa de l'ermità i la casa de Bot. Va engrandir la plaça i va rehabilitar part de les cel·les, restaurant i fent millores a tot l'establiment, sobretot dins l'església instal·lant el nou altar obra de la ceramista Teresa Jassà i la pintura interior i exterior del temple.

La Fontcalda, pel fet d'estar encaixada al fons d'una vall, amb el riu Canaletes que discorre entre elevats tallats verticals de rocams, des de sempre tingué un difícil accés. Per estretes sendes i amb l'ajuda de rècules d'animals s'hi podia arribar amb grans dificultats. Però la bellesa del paisatge, la tranquil·litat de les roques que l'envolten i els mínims sorolls que s'hi escolten, el fan un lloc immillorable de descans, meditació i èxtasi. Per als pelegrins, un retrobament amb la Verge miraculosa. Per als excursionistes, caminar entre fonts, muntanyes, coves i un riu de pessebre que encanta i sensibilitza l'interior dels més indiferents i els enlaira l'ànim entre la quietud dels seus cingles, el remoreig del riu i el raucar de les granotes. Només, de tard en tard, arriben els sons de les baralles dels mascles de les cabres salvatges quan cerquen la seva femella per al ferment reproductiu. Les cornes colpegen i retronen els espais dels tornaveus que xoquen contra les escarpades parets de les muntanyes; i quan el caro, ocell rampinyaire, invisible i misteriós, que habita per les altures dels penyals, se'l sent cantar, quan la tarda ja fosqueja, amb la seva mítica cantúria.

Per sendes estretes, amb penúries, amb gran sacrifici hi arribaven els pelegrins per gaudir de les seves excel·lències. Les mules amb les albardes, les sàrries i els cornalons carregaven malalts, infants i queviures. L'any 1916 la Mancomunitat obrí un camí de carro de Gandesa a la Fontcalda. Des d'aquell moment els pelegrins ho tingueren més fàcil per arribar-hi amb carruatges i, a la vegada, es va potenciar el balneari. Queda constància que l'any 1932 ja hi arribaven vehicles motoritzats. L'any 1976 es va rectificar el traçat del camí i al principi de la democràcia la Generalitat el va asfaltar, i durant tot l'any és visitat per milers d'excursionistes atrets per les piscines naturals del riu i la bellesa del paisatge. També són milers els romeus que acudeixen al redós de la Verge amb comoditats que els seus ancestres mai pogueren gaudir.

Durant tres segles, els sacerdots del bisbat de Tortosa s'hi reunien per celebrar exercicis espirituals, atrets pel silenci, la serenitat i la tranquil·litat, de l'indret condicionat de serveis hostalers, santuari i la magnífica Verge de la Fontcalda. Consta als llibres parroquials que alguns d'ells s'hi quedaven per complementar la novena i el banys curatius i relaxants.

Des de fa uns 10 anys ha millorat considerablement les seves comunicacions. L'antiga via ferroviària coneguda per Val de Zafán, de Saragossa a Tortosa i que havia d'arribar a Sant Carles de la Ràpita, s'ha habilitat com a Via Verda i a peu, a cavall o amb bicicleta, es pot arribar a la Fontcalda des d'Arnes fins a Tortosa. També des de Prat, i fent servir el tram d'aquesta via, s'hi pot accedir amb cotxe.

Lectures

Baptisme del Senyor

Lectura primera

Is 40,1-5.9-11

*Apareixerà la glòria del Senyor
i la veurà tothom alhora*

Lectura del llibre del profeta Isaïes:

«Consoleu, consoleu el meu poble», diu el vostre Déu. «Parleu amorosament a Jerusalem, crideu i digueu-li que s'ha acabat la seva servitud, ha estat perdonada la seva culpa: ha rebut de mans del Senyor doble pena per tots els seus pecats.» Escolteu una veu que crida: «Obriu en el desert una ruta al Senyor, aplaneu en l'estepa un camí per al nostre Déu. S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, el terreny escabros serà una vall. Llavors apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora. La boca del Senyor ho ha dit.» Puja en una muntanya ben alta, missatger que anuncies a Sió la bona nova! Tu que portes bones noves a Jerusalem, alça ben fort el teu crit, alça'l ben fort, no tinguis por! Digues a les viles de Judà: «Aquí teniu el vostre Déu! El Senyor Déu arriba amb poder, el seu braç domina tota cosa, l'acompanya el fruit de la seva victòria, el precedeixen els seus trofeus; vetlla com un pastor pel ramat, l'aplega amb el seu braç, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien.»

Salm responsorial

103

Senyor, Déu meu, que en sou, de gran!
Aneu vestit d'esplendor i majestat,
us embolcalla la llum com un mantell.

Heu estès el cel com una vela,
i dalt les aigües us heu fet un palau.

R. Beneeix el Senyor ànima meva,
Senyor, Déu meu, que en sou de gran.

Que en són, de variades, Senyor, les vostres obres,
i totes les heu fetes amb saviesa.

La terra és plena de les vostres criatures.

Aquí teniu el mar, immens per totes bandes,
són in comptables els animals que s'hi mouen,
des dels més petits fins als més grans. **R.**

Lectura segona

Tt 2,11-14.3,4-7

*El Senyor ens salva amb un bany d'aigua
regenerador
i amb el poder renovador de l'Esperit Sant*

Lectura de la carta de sant Pau a Titus:

Estimats: s'ha revelat l'amor de Déu, que vol salvar tots els homes, i ens ensenya que abandonem la impietat i els desigs mundans, per viure en aquest món una vida de sobrietat, de justícia i de pietat, mentre esperem que es compleixi feliçment la nostra esperança, que es manifesti la glòria de Jesucrist, Déu gran i salvador nostre. Ell s'entregà a si mateix per nosaltres, per rescatar-nos de l'esclavatge de les culpes, deixar-nos nets i fer de nosaltres un poble ben seu, apassionat per fer el bé.

Quan s'ha revelat la bondat de Déu, salvador

nostre, i l'amor que ell té als homes, no l'han mogut les obres que nosaltres podíem haver fet, sinó la seva bondat que ens salva amb un bany d'aigua regenerador i amb el poder renovador de l'Esperit Sant, que ell ha vessat a mans plenes sobre nosaltres per Jesucrist, el nostre salvador; així, justos per la seva gràcia, som hereus de la vida eterna, que des d'ara tenim dret a esperar.

Al-leluia

Lc 3,16

*Joan digué: Ve el qui és més poderós que jo.
Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc.*

Evangeli

Lc 3,15-16.21-22

*Jesús fou batejat;
mentre pregava, s'obrí el cel*

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, la gent que vivia en l'expectació sospitava si Joan no fóra potser el Messies. Ell respongué dient a tothom: «Jo us batejo només amb aigua, però ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni de deslligar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc.» Un dia que tot el poble es feia batejar, Jesús també fou batejat. Mentre pregava, s'obrí el cel i baixà cap a ell l'Esperit Sant en figura corporal com un colom, i una veu digué des del cel: «Ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut.»

Consultori bíblic

Ignasi Ricart
Claretia i
biblista

La llei del Jubileu (Lv 25)

Aquesta llei recull els elements més importants de les lleis anteriors. A partir d'ella, anirem assenyalant l'evolució que s'ha donat en els diversos aspectes que caracteritzaven el jubileu. La celebració de l'any jubilar es fa coincidir amb el dia de l'Expiació, una festa litúrgica en la qual Déu atorgava el seu perdó al poble (Lv 25,8-9.13). Aquesta llei bàsica s'aplica sobretot a les terres venudes, però val també per a qualsevol altre tipus de propietat. En la normativa concreta es preveuen tres situacions, que assenyalen les etapes d'un progressiu empobriments: a) la d'aquells que han hagut de vendre les seves terres; b) la dels qui s'han empobrit a causa dels préstecs; i c) la d'aquells que s'han hagut de vendre com a esclaus.

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Fill meu ets tu, avui jo t'he engendrat

Joan Baptista, veient que el poble d'Israel «estava a l'expectativa i tots recorrien en els seus cors si no fóra ell el Messies», es veu forçat a fer un aclariment. El Còdex Beza explicita que reaccionà «en adonar-se dels seus raonaments» i percebre la gravetat de la situació. Ens trobem en ple desert, un indret molt favorable per preparar un alçament messiànic. El seu desmentiment consisteix a aclarir-los que el baptisme que ell propugna té com a única finalitat segellar un canvi de mentalitat en el poble perquè puguin preparar-se convenientment per la ja imminent arribada del Messies: «Jo us batejo amb aigua en senyal de conversió.» Ho recalca, servint-se d'un gest entenedor per a un jueu, que l'únic que té dret a prendre com a esposa Israel en la situació de total abandó en què ha quedat sotmès i donar-li descendència és el Messies: «El qui ve és més fort que jo, del qual no sóc digne de deslligar-li la corretja de la sandàlia: ell mateix us batejarà amb Esperit Sant i foc.» Seguidament narra de manera escaçada el baptisme de Jesús, senyal de la gran importància que li atorga. Precisa tres coses. Primerament que l'esdeveniment tingué lloc «un cop s'hagué batejat enterament tot el poble», indicant amb aquesta hipèrbole que la seva missió precursora ja ha arribat al final. En segon lloc, destaca el baptisme de Jesús: «Després que Jesús s'hagués batejat», desvinculant el baptisme en aigua a què s'ha sotmès del baptisme amb Esperit Sant que rebrà tot seguit. Finalment precisa el moment en què Jesús va fer aquesta experiència tan transcendental: «i mentre pregava», després de sortir del riu Jordà, dempeus en el desert, moment en què «s'obrí el cel, baixà l'Esperit Sant en forma corpòria com un colom cap a ell, i ressonà una veu des del cel: "Fill meu ets tu, avui jo t'he engendrat."» Aquesta declaració, inspirada en el Salm 2,7, s'actualitza en tots «els fills de Déu que donen l'adhesió a la seva persona... en els qui han nascut de Déu» (Jn 1,12-13).

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 3)

GENER

10. DIUMENGE

Baptisme del Senyor, Blanc. Lectures: Isaïes 40,1-5.9-11 / Salm 103 / Titus 2,11-14;3,4-7 / Lluc 3,15-16.21-22

SANTORAL: Agató, p.; beat Gregori X, p.; Pere Ursèol, monjo.

Comença el temps de durant l'any

11. DILLUNS

Fèria, *Blanc.* Lectures: 1 Samuel 1,1-8 / Salm 115 / Marc 1,14-20. Urgell: *beata Anna M. Janer (ML), Blanc.*

SANTORAL: Higini, p. i mr.; Hortènsia, vg.; Salvi, b. i mr.

12. DIMARTS

Fèria, *Blanc.* Lectures: 1 Samuel 1,9-20 / Salm 1 Samuel 1,2-8 / Marc 1,21-28

SANTORAL: Antoni-Maria Pucci, prev.; Arcadi, mr.; Martí de Lleó, prev.; Tatiana, mr.

13. DIMECRES

Fèria, *Blanc.* Lectures: 1 Samuel 3,1-10.19-20 / Salm 39 / Marc 1,29-39

SANTORAL: Gumersind, mr.; Hilari, b. i doctor; Verònica de Benasco, vg.

14. DIJOUS

Fèria, *Blanc.* Lectures: 1 Samuel 4,1-11 / Salm 43 / Marc 1,40-45

SANTORAL: Fèlix de Nola, prev.; Joan de Ribera, b.; Macrina; Malaquies, prof.; beat Pere Donders, prev.

15. DIVENDRES

Fèria, *Blanc.* Lectures: 1 Samuel 8,4-7.10-22 / Salm 88 / Marc 2,1-12

SANTORAL: Habacuc i Miquees, prof.; Maur i Plàcid, ab.; Pau, erm.

16. DISSABTE

Fèria, *Blanc.* Lectures: 1 Samuel 9,1-19;10,1 / Salm 20 / Marc 2,12-17

SANTORAL: Berard, prev. i mr.; Fulgenci d'Écija, b.; Marcel I, p. i mr.; Priscil·la.

Del Jordà al Calvari

La festa del Baptisme del Senyor, cloenda del temps nadalenc, és un bon moment per reflexionar sobre el fonament sacramental de la nostra existència cristiana. No pas perquè nosaltres hàgim rebut el baptisme de Joan, sinó pel que té de profecia i preparació d'aquell baptisme amb «l'Esperit sant i amb foc».

Així mateix, aquest episodi és una de les tres epifanies que marquen la presentació del redemptor, juntament amb l'adoració dels mags i la conversió de l'aigua en vi a Canà de Galilea (fragment evangèlic que, enguany, serà proclamat diumenge vinent en la celebració eucarística). Un tríptic magnífic que la litúrgia posa davant dels nostres ulls per afermar-nos la fe en la persona del Crist, Fill de Déu.

De quina manera, doncs, el ministeri del Baptista en el riu Jordà, es connecta amb el nostre propi baptisme? No sense passar pel Calvari, és a dir, per l'acte redemptor per excel·lència.

«El baptisme de Jesús en el Jordà és anticipació del seu baptisme de sang en la creu, i també símbol de tota l'activitat sacramental amb la qual el redemptor portarà a terme la salvació de la humanitat. Per això la tradició patristica mostra molt d'interès per aquesta festa, la més antiga

després de la Pasqua. "El baptisme de Crist —canta la litúrgia d'avui— santifica tot el món i ens perdona els pecats. Purifiquem-nos tots en l'aigua i l'Esperit" (antífona del *Benedictus*, a Laudes)» (Benet XVI).

Podríem dir que hi ha un fil —d'aigua i de sang— que uneix el Jordà i el Calvari. Amb la poderosa arma de la creu, el Senyor ens obrí les portes del cel, barrades pel pecat dels primers pares; a través del baptisme, també per a nosaltres s'obre el cel i, des d'aleshores, tenim davant el camí de la salvació, que podem recórrer precisament gràcies al nou naixement per l'aigua i l'Esperit que s'esdevé en el baptisme. En ell som

«El baptisme és el començament d'un itinerari sacramental coronat per la participació "de la taula del sacrifici de Crist"»

El sant

Per Eduard Brufau

Sant Gregori de Nissa

Al llarg dels primers segles de l'Església, diverses personalitats van posar les bases teològiques, espirituals, dogmàtiques i litúrgiques del cristianisme. Són els anomenats Pares de l'Església. A Orient un dels més importants va ser sant Gregori de Nissa (335-398), que juntament amb el seu germà Basili el Gran i Gregori de Nazianz són coneguts com a Pares capadocis. Sant Gregori de Nissa tenia una formació filosòfica excel·lent, sobretot de Plató, i alhora s'havia impregnat de l'espiritualitat dels primers pensadors cristians, especialment d'Orígenes, de qui pren el caràcter místic i al·legòric. Home espiritual, de bon tracte i amb capacitat intel·lectual va ser molt estimat com a bisbe de Nissa i de Sebaste, a la Turquia actual, però sense gaires aptituds per al govern ni les qüestions administratives i econòmiques, va haver de patir crítiques i fins i tot l'exili. Va lluitar contra les heretgies, principalment l'arrianisme i va participar activament en el Concili ecumènic de Constantinoble del 381. Ens n'han arribat nombroses obres, entre les quals destaquen *Sobre la virginitat* i les *Homilies sobre el Càntic dels Càntics*.

Jaume González Padrós

Director de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona

incorporats al cos místic de Crist, que és l'Església, morim i ressuscitem amb ell, ens revestim d'ell, com subratlla l'apòstol sant Pau (cf. 1Co 12,13; Rm 6,3-5; Ga 3,27).

En la conclusió del ritu del baptisme d'infants, observem un gest molt significatiu, pel que estem dient: la processó, del baptisteri fins davant l'altar. La mateixa monició introductòria al parenostre ens indica, en aquest moment, que el baptisme és el començament d'un itinerari sacramental que serà coronat quan el neòfit participi «de la taula del sacrifici de Crist» (Ritual, 149 i 183). Del sagrament de la fe (baptisme) passant per la plenitud de l'Esperit Sant en la confirmació, arribem al sagrament de la caritat (eucaristia), del qual vivim quotidianament els cristians, fins al retorn del Senyor.

És amb tota la raó que els ritus explicatius baptismals inclouen l'*effatà*, quan el ministre toca les orelles i la boca dels batejats. Perquè «del baptisme brolla el compromís "d'escoltar" Jesús, és a dir, de creure en ell i seguir-lo dòcilment, complint la seva voluntat. D'aquesta manera hom pot tendir a la santedat, una meta que, com recordà el Concili Vaticà II, constitueix la vocació de tots els batejats» (Benet XVI).

Barcelona

Clam per la pau a l'inici d'un nou any

La Comunitat de Sant'Egidio convoca la Marxa per la Pau

La Marxa per la Pau va arribar fins a la plaça Sant Jaume de Barcelona.

Moltes persones i entitats es van adherir a la convocatòria.

Jaume Castro
Responsable Comunitat
Sant'Egidio
Fotos: Agusti
Codinach

Síria, Burundi, el Sudan del Sud, Kivu, el Pakistan, Nigèria, República Centreafricana, Terra Santa, Mali, Colòmbia... són alguns dels noms de països o terres que a l'inici d'aquest any romanen colpides per la violència. Ens recorden que la guerra és el rostre més monstruós i violent de la història. És inútil, i deixa sempre totes les terres pitjor de com les ha trobat.

Els infants són els primers grans damnificats dels conflictes. El petit Abisch, de 10 anys, va morir en un atemptat a les portes d'una església de Johabat (Pakistan), volia un món millor a l'Escola de la Pau, però la violència

va trancar-li els somnis. El petit Alian Kurdi, de 3 anys, va morir a les platges turques el 3 de setembre passat quan fugia amb la seva família de la guerra a Síria. En la seva curta vida no havia conegut mai la pau. Com ell han mort l'any 2015 més de 1.000 infants a les aigües del Mediterrani, fugint de la guerra. Per a molts infants i ancians, per a molts homes i dones, la guerra ha significat una condemna a mort. Ells esperen la pau, la desitgen com el pa de cada dia. La Comunitat de Sant'Egidio invita cada 1 de gener, i aquest ja és el quinze, a començar l'any amb un pas de pau. Una sola manifestació que va començar a Roma, va travessar més de 800 ciutats del món i també va aturar-se a la plaça Sant Jaume de Barcelona. Aquest any més de 500 persones es van aplegar a la nostra ciutat per demanar «Pau arreu de la terra» i mostrar l'adhesió al missatge que el

El papa Francesc recorda que la pau està amenaçada per una indiferència globalitzada

La pau es construeix estimant les persones de manera concreta, no només els valors o les idees

cultura de la solidaritat i de la misericòrdia podrà vèncer aquesta indiferència. Perquè la pau es construeix estimant les persones de manera concreta, no només els valors o les idees. Com suggeria Don Milani cal fer una elecció concreta: «M'interessa. I care.» Sí, m'interessa la vida dels pobres, dels refugiats, dels colpejats per la violència. «M'interessa.» La pau no és només la fi de la guerra, és estimació concreta per les persones: és solidaritat amb els pobres, amb els milions de pobres que hi ha al món. Si volem la pau no podem abandonar els pobres i hem d'anar a trobar-los.

No hi ha pau quan milions i milions de dones, infants, homes, sofreixen per la violència i la pobresa. Tant de dolor no es pot suportar i cal actuar, no podem restar indiferents. La pau és possible. Es pot conquistar emprant una lluita espiritual en el cor de cadascú per derrotar la indiferència.

papa Francesc ha fet amb motiu de la Jornada Mundial per la Pau.

En el text *Venç la indiferència i conquereix la pau*, el papa Francesc recorda que la pau està amenaçada per una indiferència globalitzada. Només una

En memòria del jesuïta Josep Vives

P. Josep Rambla s.j.

Els creients estem sempre amenaçats de voler encabir Déu en els nostres conceptes o raonaments o en les nostres bones obres. Però quan fem teologia sabem que, com més avancem en l'estudi i la reflexió, més ens queda per conèixer del misteri inabastable de Déu. Josep Vives va saber comprendre els qui no creuen, o els qui estan en els mil dubtes i recerques que comporta el fet de creure. Jesuïta i teòleg, havia nascut a Montferri, a Tarragona, el 1928. Alguns el recordem al col·legi Sant Ignasi, als anys quaranta, bon amic de tothom que sabia animar i ajudar els companys. Ara l'acomiaem com un patriarca bíblic. Ho podem certificar els qui hem rebut el seu mestratge: religiosos/es, seminaristes i sacerdots,

seglars... a la Facultat de Teologia, a les Universitats de Barcelona, a Cristianisme i Justícia, al Centre d'Estudis Pastoral, a comunitats i parròquies de Barcelona, Bolívia o el Salvador. I sobretot, a la comunitat del Centre Borja de Sant Cugat. La seva fe personal és testimoni i estimul per a molts. Ens féu comprendre que «misteri» no és cap mena d'enigma, sinó la manera de parlar d'un Déu que és amor. Ens mostrà amb la seva vida i amb la manera d'exercir la docència i el ministeri sacerdotal que la humilitat no exclou la intel·ligència. I fou especialment sensible a la realitat dels pobres i la injustícia. Per això, com a teòleg, participà a Cristianisme i Justícia des de la fundació. Ens emportem el record dels seus consells que sempre deixaven pau, la llibertat d'esperit per no lligar-se amb cap tòpic ni voler

defensar posicions políticament correctes, l'obertura a un pensament teològic renovador a partir de la teologia clàssica en la qual havia estat format, l'estudi i investigació sempre arrelats en el coneixement profund de la tradició, la capacitat de relativitzar les coses lluny de tot absolutisme... Ens ha mostrat el rostre d'un Déu que sentim com de casa, en el qual podem confiar, que ens exigeix amb dolcesa i ens acull i perdona de grat. En Josep ha estat un testimoni de la fe, un patriarca. Potser ara, per encoratjar-nos, ens repetiria amb to afectuós les paraules que figuren al davant del seu llibre més conegut: «Tant de bo que sentíssiu la seva veu, no enduriu els vostres cors!»

(Extracte de l'homilia del funeral, el 28 de desembre al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès)

Vives, a l'esquerra de la foto, amb Adolfo Nicolás.

Barcelona

L'Església, «còmplice» de l'oposició a Franco

Un documental reivindica l'aportació de capellans i religiosos en la defensa de la democràcia

Carme Munté
Barcelona

Què tenen en comú la parròquia de Sant Medir, el convent dels caputxins de Sarrià o el monestir benedictí de Sant Pere de les Puel·les? Entre d'altres coses, que durant el franquisme van ser còmplices necessaris de partits, sindicats i altres moviments que lluitaven contra la dictadura.

Diem «necessaris» perquè el Concordat del 1953 signat entre Franco i el Vaticà incloïa la «protecció contra la intrusió policial sobre propietats de l'Església». Les esglésies eren, per tant, l'únic lloc on la policia no podia entrar sense la pertinent autorització del bisbe.

«No volíem que aquest privilegi només fos per a nosaltres, sinó que l'havíem d'obrir als grups que actuaven en la clandestinitat», expressa Mn. Josep Bigordà al documental *Santuàries de l'antifranquisme*.

I així, gràcies a aquest privilegi, la parròquia de Sant Medir, amb Mn. Josep Bigordà i Mn. Josep M. Vidal i Aunós, va permetre reunions que anaven des de la defensa dels drets dels treballadors fins a la reivindicació de la llengua i cultura catalanes. El 20 de novembre de l'any 1964, per exemple, s'hi va organitzar la primera Comissió Obrera de Comissions Obreres. De la seva banda, el convent dels caputxins de Sarrià va voler ser exemple, com explica el pare Joan Botam, d'una Església «dialogant i compromesa amb els problemes socials i nacionals del país». Així doncs, el març del 1966 acollia l'assemblea constitutiva del Sindicat Democràtic d'Estudiants que va culminar amb la famosa Caputxinada. Van ser tres dies, entre el 9 i l'11 de març, en què els estudiants van romandre tancats en un convent assetjats per la policia.

Llúcia Oliva entrevistant Montserrat Solà, membre de l'Institut de Missioneres Seculars.

«Franco va obligar a entrar violentament al convent i es va carregar el Concordat», recorda l'aleshores pare provincial, Joan Botam, en el documental.

Testimonis concrets

«Va haver-hi una generació de sacerdots, religiosos i religioses que van considerar que el franquisme era anticristià i que, per tant, tenien l'obligació moral de lluitar-hi en contra», explica la periodista Llúcia Oliva, guionista i directora del documental *Santuàries de l'antifranquisme*.

«Gràcies a aquest acolliment per part d'aquesta part de l'Església l'oposició al franquisme es va poder organitzar i unir forces», afegeix a continuació.

D'aquí el seu interès professional per anar desgranant amb noms, cognoms i accions concretes qui va ser aquesta generació fortament influïda pels aires

Els capellans davant la catedral de Barcelona en una fotografia de Thomas Hoepker per a la revista «Stern».

d'obertura del Concili Vaticà II.

Així, en el documental van sorgir testimonis concrets de gent d'Església que van secundar l'oposició al franquisme. Ens referim per exemple a Mn. Jaume Sayrach, que des del barri del Fondo de Santa Coloma de Gramenet va lluitar per la dignitat de les persones i per millorar-los la vida. També a Mn. Lluís Hernández, capellà del barri de les Oliveres també de Santa Coloma de Gramenet. Militant del PSUC, va esdevenir el primer alcalde democràtic de Santa Coloma. Va morir abans que el documental s'estrenés.

També cal destacar els testimonis de Mn. Josep Dalmau o d'Eduard Fornés (excapellà) explicant la manifestació de 130 capellans davant de la catedral de Barcelona l'11 de maig del 1966. O fins i tot el testimoni de Catalina Terrats, monja benedictina de Sant Pere de les Puel·les, que revela la tasca que feien d'imprimir, juntament amb partitures i textos religiosos, propaganda de sindicats i partits polítics prohibits pel franquisme. L'artífex d'aquesta activitat subversiva era el monjo benedictí Marc Taxonera i les planxes metàl·liques eren enterrades a l'horta del monestir per evitar represàlies.

El monestir de Montserrat també va ser protagonista d'un fet que ha passat a la història. Parlem de la tancada d'intel·lectuals del 12 de desembre de l'any 1970. Uns 300 artistes i intel·lectuals catalans van protagonitzar una tancada en protesta contra les penes de mort decretades arran del procés de Burgos. Un altre fet transcendent esdevingut en una parròquia va ser la creació de l'Assemblea de Catalunya, amb l'eslògan «Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia». Va ser el 7 de novembre del 1971 a Sant Agustí.

Agraïment

«En realitat és només la punta de l'iceberg de molta més gent i moltes més parròquies i espais religiosos que van fer aquesta collida», explica Llúcia Oliva. D'aquí que aquesta periodista amb un llarg currículum (va ser la primera corresponsal de TV3 a Washington) trobés que hi havia un buit informatiu que calia anar emplenant.

«Teníem el dret de conèixer aquesta part de la nostra història i alhora d'agrair-los la feina que van

fer. La societat els devem molt i no els ho hem reconegut.» «Potser una part de la llibertat que tenim avui, de la democràcia, els l'hem d'agrair a totes aquestes persones», rubrica.

Santuàries de l'antifranquisme és un documental de la Fundació Periodisme Plural, dirigit per Llúcia Oliva i realitzat per Miguel Mellado. Es va estrenar el 16 de desembre als Cinemes Girona de Barcelona. Les properes projeccions seran els dijous 14, 21 i 28 de gener també als Cinemes Girona.

La solució fàcil i econòmica per pujar i baixar escales

Cadires Salvaescales

Empresa catalana especialitzada en tot tipus de cadires salvaescales.

- Còmode i segur
- Per a tot tipus d'escales
- Instal·lació ràpida i sense obres
- Facilitats de pagament

Impulsa Salvaescales

Servei tècnic per a tota Catalunya

TRUQUI'NS ARA
902 050 250
www.impulsa.cat
Tel. 934 224 171

Solsona

Ordenació diaconal per a l'esperança

Solsona acull l'ordenació de Mn. Abel Trulls, el primer diaca transitori ordenat des del 2008

Joan Piñol
Redacció

Una ordenació sempre és un moment de joia i esperança per a tota una diòcesi. Tot i així, aquesta alegria és encara més gran quan fa set anys que no s'ordena cap jove. Aquest és el cas del bisbat de Solsona, on el 27 de desembre Mn. Abel Trulls, de 26 anys, va rebre l'ordenació diaconal en espera de rebre l'ordenació sacerdotal aquest 2016. La diòcesi solsonina, amb poc més de 142 mil habitants, és la menys poblada de les deu diòcesis catalanes i la que presenta una demografia més rural.

El nou diaca és un jove nascut el 1989 al poble de Puig-reig, al Berguedà. Aquesta localitat de 4.200 habitants pertany a la diòcesi de Solsona i es dona la casualitat que l'últim sacerdot ordenat al bisbat, Mn. Lluís Tollar (nascut el 1975), també és fill d'aquesta població berguedana com també ho és el vicari general, Mn. Joan Casals (nascut el 1962). Mn. Lluís va ser ordenat sacerdot el desembre del 2008 i va rebre l'ordenació diaconal uns mesos abans, el 6 de juliol. Així doncs, feia gairebé set anys i mig que no s'ordenava un diaca camí al sacerdoci tot i que, des de llavors, s'han ordenat quatre diaques permanents.

Mn. Abel destaca per la seva joventut: va entrar al Seminari amb només 20 anys. La seva vocació va néixer en el si d'una família nombrosa de sis fills, profundament religiosa, de missa dominical i pregària diària. De fet, els seus germans estan fortament vinculats a la vida de l'Església i un d'ells, en Marc Trulls, és el delegat de Joventut de la diòcesi. L'Abel havia participat des de jove en les activitats diocesanes i el 2005 va anar a la Jornada Mundial de la Joventut a Colònia. La seva voluntat era seguir l'exemple dels seus pares i formar una família. Tot i així, poc després dels 18 anys va sentir una primera crida vocacional: «Fullejant un exemplar de *Catalunya Cristiana* vaig veure un escrit relacionat amb el Seminari i dins meu vaig sentir quelcom que em va portar a pensar a entrar-hi. No era la primera vegada que m'ho plantejava, però aquest fet em va portar a qüestionar-m'ho seriosament.» Després del desconcert inicial i d'una primera negativa, va iniciar la carrera d'Arquitectura. Tot i així, va prosseguir el camí vocacional gràcies a l'acompanyament espiritual d'un sacerdot i dos anys després va entrar al Seminari. «Jo vaig entrar-hi sense voler ser capellà, hi vaig entrar per complir la voluntat de Déu perquè estava convençut que així seria feliç! Avui, us puc dir que sóc feliç amb el pas fet: ara sóc diaca, i vull ser capellà!»

Estudiant a Roma

Després d'aquests sis anys de formació al Seminari Interdiocesà, el setembre passat va marxar a Roma on estudia la llicència en Teologia Espiritual a la

Imposició de les mans per part del bisbe de Solsona just abans de la pregària d'ordenació.

Mn. Abel Trulls amb la seva família a la catedral de Solsona el 27 de desembre.

Universitat Gregoriana mentre resideix al Col·legi Espanyol. Aquest pas per la Ciutat Santa li ha permès seguir de prop els últims esdeveniments eclesials presidits pel Sant Pare, com l'obertura de l'Any de la Misericòrdia. Encara li queda tot un curs per estudiar a Roma on col·laborarà, ara ja com a diaca, a la parròquia romana de Sant Pius V. Quan torni a casa per vacances, ajudarà a la seva parròquia natal a Puig-reig. Els últims tres anys ha col·laborat a la parròquia de Mollerussa.

En l'homília el dia de l'ordenació, el bisbe de Solsona, Mons. Xavier Novell, que ha acompanyat de prop Mn. Abel al llarg d'aquests anys, va recordar-li la missió que té com a diaca: «Servir la

En l'actualitat, hi ha un altre seminarista a la diòcesi i tres joves es preparen al Seminari Menor en Família

litúrgia, administrar el baptisme, assistir al matrimoni, portar el viàtic als moribunds i presidir les exèquies, exhortar i educar en la doctrina tant els batejats

com els que desconeixen Déu i, sobretot, exercir el ministeri de la caritat.»

La diòcesi viu amb gran esperança el diaconat de Mn. Trulls i la seva propera ordenació sacerdotal. Des del pontificat de Mons. Jaume Trasserra, també present el dia de l'ordenació diaconal, la diòcesi ha fet un gran esforç en la línia de la nova evangelització. Igualment, s'ha fet molta feina en la pastoral vocacional. Mn. Trulls ha estat l'únic seminarista de la diòcesi durant quatre anys però el 2014 va entrar-hi un nou seminarista, l'Oriol Macià, un jove de Súria (Bages). El relleu està assegurat tot i que el mateix Abel recorda que calen més vocacions al sacerdoci. En aquest sentit, el bisbat va iniciar el curs 2014-2015 l'experiència del Seminari Menor en Família on tres joves de menys de 18 anys reben una formació espiritual i en comunitat els caps de setmana per explorar la seva vocació. De moment, aquesta iniciativa està sent reeixida. L'exemple de Mn. Trulls és el camí de molts altres joves vers el sacerdoci: una família cristiana on es viu la fe amb naturalitat i compromís, una pastoral de joves activa i l'acompanyament dels sacerdots en la pastoral vocacional.

Mn. Abel Trulls viu amb emoció els seus primers dies com a diaca. «De vegades em miro i em pregunto què ha canviat en mi, què ha passat. No ho sé, veig que sóc jo mateix, però que Déu m'ha fet alguna cosa: ha vessat en mi el seu Esperit Sant i m'ha ordenat diaca!»

Pelegrinatges 2016

Terra Santa amb residències religioses franciscanes

Del 10 al 17 febrer

Pelegrinatge de 8 dies:
Galilea, Jerusalem i Betlem.
Allotjament a Casa Nova de Tiberíades i Casa Nova de Betlem.
Vols directes El Al.
PREU ESPECIAL DE TEMPORADA
BAIXA: 1.298 €
(grup de mínim 40 persones i cotització divisa 1 €=1,15\$)
Tot inclòs.

Del 23 al 26 febrer

Pelegrinatge Jubilar

ARMÈNIA I GEÒRGIA

Del 28 de març al 4 d'abril

Un poble marcat per la fe.

MARÇ 2 – 11: De l'Havana a l'orient **Illa de Cuba**

ABRIL 7 – 14: Expedició cultural al **Marroc**

ABRIL 7 – 17: **Egipte copte**
Espiritualitat al desert d'Anafora

MAIG 9 – 16: **Xipre** monàstic

JUNY 13 – 19 : **Grècia**, ruta de Sant Pau

JULIOL 11 – 18: Jubileu a **Terra Santa**

JULIOL 3 – 10: **Alemanya**. De Baviera a Berlín.

AGOST: **Noruega**. La ruta de Nidaros.

AGOST: **Índia** Catòlica (Santuaris de Goa + Kerala)

AGOST: **Etiòpia** Cristiana

AGOST: **Tirol**

SETEMBRE: Expedició cultural al **Japó**

SETEMBRE: **Bretanya i Normandia**

OCTUBRE 17 – 28: Expedició cultural a **Guatemala**

OCTUBRE 7 – 16: **Geòrgia**
"la festa de la túnica sagrada".

NOVEMBRE: **Iran**, la Pèrsia Bíblica

DESEMBRE: Pessebres a **Nàpols**

DESEMBRE: **Terra Santa, Israel i Jordània**

Barcelona

Revolució d'afecte i tendresa

Reflexió de final d'any de Cristianisme i Justícia

Redacció
Barcelona

Els reptes ecològics, la creixent desigualtat, el drama dels migrants i refugiats o la igualtat entre homes i dones, són algunes de les realitats que necessiten de forma urgent la nostra atenció. El centre d'estudis Cristianisme i Justícia les descriu en la seva reflexió de fi d'any, però ho fa amb una crida a l'afecte i la tendresa com a via de transformació de la realitat i de nosaltres mateixos.

«No podem suportar més desconfiança, més por ni més indiferència», assegura el text. I és per això que «en un món hostil a la vida i a la humanitat, que ens endureix el cor i ens desintegra, reivindicuem la revolució de l'afecte i la tendresa com a punt de partida, com a ulleres amb les quals mirar el món i les persones». Segons el centre, els costos de deixar de banda aquesta dimensió els paguen la nostra salut, la natura, les relacions familiars i de veïnatge, i les persones més vulnerables.

Cristianisme i Justícia posa l'accent en el drama dels migrants i refugiats.

«La revolució ecològica comença per nosaltres»

Cristianisme i Justícia alerta novament de les conseqüències de l'esgotament de la Terra: «Hi ha indrets en què el canvi climàtic i l'acció irresponsable de l'ésser humà sobre la terra maten.» Davant d'això demana una conversió a la sobrietat i una cultura compartida de respecte a tot el que ens envolta. En definitiva, una nova manera de viure, de consumir i de concebre el món i les relacions, que «no solament permetrà que vivint nosaltres amb menys d'altres puguin viure, sinó que es revelarà com a factor d'alliberament per a nosaltres mateixos».

«No podem continuar vivint així»

La creixent i «insuportable» desigualtat és un dels punts que recull el text amb més preocupació, i que es manifesta en la cronificació de la pobresa i la precarització del treball. «Ara sabem que no podem seguir vivint així si volem que altres puguin viure millor», assegura la declaració, «però tampoc no podem continuar vivint així perquè aquest model no ens fa més feliços, ni més solidaris, ni més humans».

Davant el desplaçament forçat de persones, Cristianisme i Justícia denuncia l'actuació criminal per part d'alguns estats que «en lloc d'abordar les causes i de buscar la protecció de tota aquest gent, han corregut a

protegir les seves fronteres per fer-los molt més difícil el pas». Davant d'això, el centre demana un treball de baix a dalt que vagi generant una cultura de l'hospitalitat, per combatre els discursos xenòfobs i els murs que s'aixequen entre les persones. «Hi estem obligats per una llei d'humanitat escrita als nostres cors i que va més enllà de qualsevol ordenament jurídic.»

La revolució de la cura

No hi pot haver una veritable justícia social si pel camí deixem de tenir cura de les persones o si la cura recau exclusivament en les dones. Per això el text assenyala la necessitat de socialitzar la cura, cercant també la igualtat entre dones i homes, perquè si bé cura, afecte i tendresa són valors atàvicament atribuïts a les dones, el món no es pot permetre que el 50% de la humanitat delegui aquests valors en les dones, ni els homes no es poden permetre renunciar als beneficis que, per a la seva vida, pot comportar tenir cura dels altres. Finalment el text acaba recordant que el papa Francesc ha impulsat la celebració de l'Any de la Misericòrdia, perquè vol que l'Església miri el món des d'aquesta perspectiva. És necessària, segons els autors del text, «perquè deixem de veure tots els marginats de la nostra societat com a culpables, i demana a l'ésser humà una acollida sense condicions».

El document *Capgirem el món des de l'afecte i la tendresa* es pot llegir a www.cristianismeijusticia.net

cerers
des de
1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T.93 442 93 28

Tot a punt per a la Magic Line 2016

Una mobilització solidària organitzada per Sant Joan de Déu a favor dels més vulnerables

Miquel Àngel Codina

Barcelona

Fotos: Sant Joan de Déu

L'Obra Social Sant Joan de Déu va presentar el 16 de desembre l'anunci de la Magic Line 2016 a les xarxes socials, protagonitzat per usuaris, voluntaris, treballadors de Sant Joan de Déu, alumnes de l'escola Sant Felip Neri i la col·laboració de la cantant Judit Neddermann. L'anunci, creat i produït per l'agència Vimema, convida tota la ciutadania a participar el proper 28 de febrer en aquesta mobilització solidària que organitza Sant Joan de Déu a favor de les persones més vulnerables.

L'esdeveniment central és la caminada amb equips i no competitiva que recorre els turons de Barcelona. El 2015 hi van participar més de 10.000 persones repartides en 750 equips que van recaptar fins a 225.000 euros a través de diferents activitats durant els mesos previs.

Juanjo Ortega, un dels coordinadors de la Magic Line 2016, va explicar les tres novetats d'enguany: la Festa Magic Line, el Cafè Magic Line i una proposta cultural. La Festa Magic Line, que tindrà lloc a la plaça de la Catedral de Barcelona, «a més de ser el punt d'arribada dels 10.000 caminadors, inclourà un espectacle inèdit amb músics de renom i alumnes dels projectes socials del Taller de Músics que compartiran escenari amb persones en risc d'exclusió social». Per la seva banda, el Cafè Magic Line, que començarà el 23 de gener, consisteix «a organitzar un cafè-esmorzar-berenar amb els amics a canvi d'una aportació per a la Magic Line».

Finalment, en aquesta tercera edició de la Magic Line «tots els participants que portin el tubular podran accedir gratuïtament a diversos equipaments culturals de Montjuïc: el Caixa Fòrum, el Poble Espanyol, el MNAC, la Fundació Miró, el Museu Olímpic i de l'Esport, l'Estadi Olímpic i el Jardí Botànic».

Una de les imatges de l'anunci de la Magic Line 2016.

Una altra de les coordinadores, Aina Serra, va comentar que la Magic Line proposa recorreguts de 10, 20, 30 i 40 quilòmetres, «que comencen a Nou Barris, creuen Collserola i acaben a la plaça de la Catedral de Barcelona». Per participar-hi, cal crear un equip d'entre 3 i 25 persones. «L'equip —va informar Aina Serra— ha d'acordar quina quantitat de diners vol recaptar i mobilitzar-se per tal d'aconseguir-ho comptant amb el suport de l'equip tècnic de la Magic Line i decidir quin és el recorregut que s'adapta a la condició física de cada equip. Els diferents recorreguts fan que la prova sigui accessible per a tothom.»

Els equips organitzen centenars d'activitats per aconseguir el repte econòmic que s'han proposat i compten amb el suport de l'organització de la Magic Line. Al web de la Magic Line (www.barcelonamagicline.org) es

pot consultar el calendari amb totes les activitats: concerts, calçotades, porres de futbol, etc. El format de la caminada solidària de Sant Joan de Déu promou la solidaritat, la inclusió i la sostenibilitat d'una manera activa.

Per tal d'ajudar els equips a aconseguir els seus reptes, la Magic Line ha creat una línia de productes solidaris que els equips poden vendre i que també es poden comprar al web: samarretes de comerç just i capsetes de caramels. Sant Joan de Déu destina els fons recaptats a programes de suport a persones en situació vulnerable: ajudes socials, pisos d'inclusió, teràpies complementàries, cooperació internacional i investigació.

En les edicions 2014 i 2015 s'han aconseguit un total de 362.000 euros que han servit per finançar trenta-sis programes per a col·lectius de persones vulnerables. «A l'Obra Social Sant

Joan de Déu treballem per millorar la qualitat de vida de les persones en situació vulnerable, tot cercant la complicitat de persones, entitats, empreses i institucions», va manifestar Juanjo Ortega. I va afegir: «Promovem la solidaritat per oferir una atenció integral, que tingui en compte les diferents dimensions de cada persona (física, psicològica, social i espiritual) i sensibilitzem la societat per trencar prejudicis i fomentar la inclusió social.»

«L'objectiu fonamental de Sant Joan de Déu és que cap persona quedi exclosa de la societat per la seva situació desfavorable. I per aconseguir-ho busquem la implicació de la societat, conscients que junts som menys vulnerables, que junts podem millorar el món», va posar en relleu Aina Serra.

Per a més informació: tel. 932 532 136, info@barcelonamagicline.org.

La caminada recorre els turons de Barcelona.

El punt d'arribada és la plaça de la Catedral de Barcelona.

Exposició permanent de diorames bíblics a Lleida

Inclou 33 escenes del naixement, infància, vida pública, passió, mort i resurrecció de Jesús

Jordi Curcó
Lleida

El bisbe de Lleida, Mons. Salvador Giménez Valls, acompanyat pel president i junta directiva de l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes, va beneir i inaugurar el 18 de desembre una exposició permanent de diorames bíblics.

L'original exposició està ubicada a la seu social de l'entitat, ubicada a l'antiga i bonica capella del Peu del Romeu, al rovell de l'ou del carrer major de la ciutat de Lleida. Una capella que té els seus orígens el 1399 i que conserva en les seves pedres històriques el record del pas de l'apòstol sant Jaume per la ciutat de Lleida, origen de la popular tradició dels «Fanalets de sant Jaume».

Els lleidatans, que durant les festes nadalenques han pogut visitar la nova sala, hi han contemplat un total de 33 diorames artístics amb escenes bíbliques que ofereixen cronològicament els principals passatges de la vida de Jesús, des del seu naixement, infància i vida pública fins a la seva passió, mort i resurrecció. Així, la primera de les escenes que es poden contemplar és l'Anunciació de l'àngel a Maria, mentre que l'última és Crist ressuscitat. Hi ha passatges coneguts del relat evangèlic, però també d'altres de menys coneguts com és el cas del somni de sant Josep, la degollació dels Sants Innocents o quan Judes es treu la vida penjant-se d'un arbre.

Tot i aquest relat bíblic extens, han destacat durant els dies de Nadal les escenes pròpies del naixement de Jesús, com l'Anunciació, la Visitació, l'empadronament, buscant posada, l'adoració dels pastors, l'adoració dels reis, la fugida a Egipte o el Nen Jesús perdut en el temple.

Socis actius

Els seus autors són el mestre pessebrista Emili Tordera i la seva esposa Martha Pérez. Tots dos socis són actius de l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes, que han treballat intensament durant aquests darrers anys per fer realitat un conjunt únic a tot Catalunya, tant per la seva qualitat artística com per la quantitat d'escenes representades, algunes gairebé inèdites.

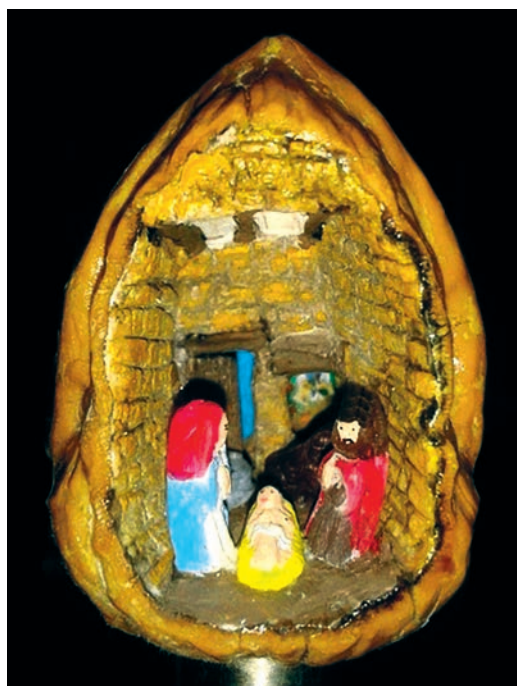
Tordera va començar a construir els seus pessebre quan tenia 9 anys, i més tard va perfeccionar la confecció dels seus propis diorames, que ha anat presentant al Concurs de pessebres de l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes. Els diversos jurats van guardonar, any darrere any, amb primers premis els diorames de Tordera i ell, paral·lelament, va il·lusionar-se amb la possibilitat de creant-ne de nous per completar al màxim tot el relat evangèlic.

«A partir del 2003 vaig començar a fer aquesta col·lecció, amb la confecció dels darrers 18 diorames dedicats

Pessebres en miniatura

A la sala s'exposen també dos petits pessebres que, segons un rètol allí penjat i el mateix Tordera, són els pessebres més petits no solament de Catalunya, sinó també de tot Espanya. «Els he fet dins d'una nou i una avellana, com si fossin diorames amb dos nivells i perspectives: el paisatge i el pessebre. Tinc pensat fer-ne dos més, en una ametlla pacana i en un pistatxo», explica Tordera, il·lusionat i molt cofoi dels seus pessebres en miniatura.

a la vida pública de Jesús, a la seva passió, mort i resurrecció», explica Tordera. També comenta que per confeccionar-los, tot i que va començar a treballar amb l'escaiola, ara empra polipropilè estructurat. «S'hi treballa molt millor», afirma. Pel que fa a les figures que fa servir per a cada diorama, assenjala que les encomana a un artesà: «Jo li explico l'escena que vull representar i com desitjo que siguin les figures, la mida, la posició, el nombre del conjunt, etc.»

A la sala ara inaugurada es poden contemplar els darrers diorames fets per Emili Tordera: la coronació d'espines i el lavatori de peus de l'Últim Sopar. La seva esposa Martha és autora dels diorames dedicats a les escenes de les bodes de Canà i el centurió amb Jesús. «Aviat començarem a treballar les escenes de Jesús davant de Pilat i Herodes i també el diorama de l'entrada triomfal de Jesús a Jerusalem. Volem tenir-los acabats per Setmana Santa», diu Tordera, que pretén continuar amb la confecció d'11 diorames més, amb els quals completaria les 44 escenes bíbliques que ha de tenir tot el conjunt. «Tot i que ara l'exposició es tanca amb la resurrecció, pensem a fer també les escenes de l'Ascensió i de la Pentecosta», informa el mestre pessebrista.

El bisbe Salvador Giménez Valls, que es va mostrar impressionat pel conjunt de diorames d'Emili Tordera i la seva esposa Martha Pérez, va valorar-ne la qualitat artística i molt especialment el valor catequètic. Tant és així, que va voler signar en el Llibre de dedicatòries, col·locat en aquesta sala pels seus autors per tal de recollir les impressions dels visitants. Ho féu amb la dedicatòria següent: «Molt agraït de contemplar la seva tasca artística i religiosa que pot transmetre la fe de Nostre Senyor.»

Presentat el Fons filmogràfic de les religions

Dins de la cloenda de la XII Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya

Redacció
Barcelona

L'Auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna, a Barcelona, va acollir el 15 de desembre la cloenda de la XII Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya. Ha estat el segon any consecutiu que la Direcció General d'Afers Religiosos organitza aquest esdeveniment i la primera vegada que una part de la programació s'ha pogut veure també a Girona, Tarragona i Lleida.

El director general d'Afers Religiosos, Enric Vendrell, va expressar la seva satisfacció pel creixement de l'oferta de la Mostra, que va qualificar com «una selecció de films actuals, internacionals i de qualitat, que susciten interessos espirituals compartits, independentment de les creences dels espectadors». A més, es va mostrar esperançat que l'any vinent es pugui estendre encara més la programació arreu del país, perquè, va dir, «no podem prescindir de la capacitat del cinema com a eina per superar prejudicis i el Govern de la Generalitat és el primer interessat en la convivència i la cohesió social».

Catàleg pioner

Durant l'acte de cloenda de la Mostra, es va presentar el Fons filmogràfic de les religions, un catàleg de pel·lícules, agrupades segons les diverses religions, pioner arreu del món i accessible en línia des del web de la Direcció General d'Afers Religiosos.

Es tracta d'una iniciativa de la Direcció General d'Afers Religiosos per a l'estudi i el coneixement de la diversitat religiosa, que ha elaborat i coordinat Joan-Andreu Rocha, doctor en Història de les Religions, professor de Cinema i de Comunicació Intercultural, i membre del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa.

La base de dades de cinema i religions és un exhaustiu catàleg de lliure accés, que inclou, inicialment, més de 1.800 pel·lícules i documentals produïts a tot el món, des dels orígens del cinema fins a l'actualitat. Aquest fons anirà incorporant noves referències que permetin mantenir-lo actualitzat de forma permanent. Conté, per a cada film, una fitxa tècnica amb el títol, el país i l'any de producció, el director o directora, una llista de categories per poder fer cerques per temes i un resum de l'argument.

El catàleg agrupa les pel·lícules segons la tradició religiosa en què s'emmarca la trama, tot i que, segons va explicar el director general d'Afers Religiosos, «l'elaboració d'aquesta base de dades parteix del principi que no hi ha films sobre la religió en sentit abstracte, sinó sobre persones que professen una religió i sobre cultures on una determinada tradició religiosa té un paper rellevant. Així, per exemple, no hi ha pel·lícules islàmiques, sinó pel·lícules sobre els musulmans».

Enric Vendrell va destacar el caràcter exhaustiu únic d'aquest catàleg filmogràfic perquè «comprèn la gran majoria de les tradicions religioses i

cobreix la producció cinematogràfica mundial». En acabar els parlaments, el públic va poder assistir a la projecció gratuïta i en preestrena de la pel·lícula

Biagio, dirigida per Pasquale Scimeca, que relata la vida del missioner revolucionari Biagio Conte, nascut a Palerm fa cinquanta anys.

Campanars

El Masnou

L'església de Sant Pere del Masnou, a la comarca del Maresme, fou aixecada entre el 1770 i el 1819, però pràcticament fou enderrocada en els fets desgraciats del 1936. Fou refeta cap al 1942 seguint el mateix model de l'anterior, amb un sol campanar; la primitiva en tenia dos. Al campanar, situat a l'angle sud-est de la façana principal, s'hi afegiren el 1969 dues torrelles al cim.

Consta d'una nau amb el sostre damunt de cinc arcs diafragma de mig punt i de dos passadissos laterals coberts amb voltes d'aresta. La capçalera té un absis poligonal de cinc costats. Es tracta d'un temple força gran amb una llargada de 31 metres.

El campanar arriba gairebé als 34 d'alçada i té una base quadrada de 4,60 metres de costat. La relació entre la base, modesta, i l'alçada, notable, fa que l'aspecte que té sigui d'una torre esvelta i elegant.

Els seus murs estan arrebossats i mostren carreus ben escairats en els caires des del terra fins a una motllura que es troba a la mateixa alçada que la teulada del

Delfí Dalmau i Argemir

temple. A partir d'aquest punt mostra carreus ben escairats de pedra grisenca. En ells s'hi obren finestres en arc de mig punt, una a cada cara menys a la de ponent, que en té dues una mica més petites que les altres. Acaba amb un terrat on s'aixequen les dues torrelles quadrades; la primera hi té l'esfera d'un rellotge en cada cara. Està coronat per una cúpula coberta per ceràmica blau clar amb un alt pinacle al cim. Té una escala interior típica de la manera de fer catalana, sobre voltes i amb un ull central. Arriba a la cel·la o sala de les campanes i per accedir a les torrelles s'hi va per sengles escales de gat. Hi pegen cinc campanes col·locades el 1944; procedien de la foneria Barberí d'Olot. Són la *Maria Pau*, la més gran, la *Petra*, la *Montserrat*, la *Marcel·lina* i la *Concepció*, la més petita.

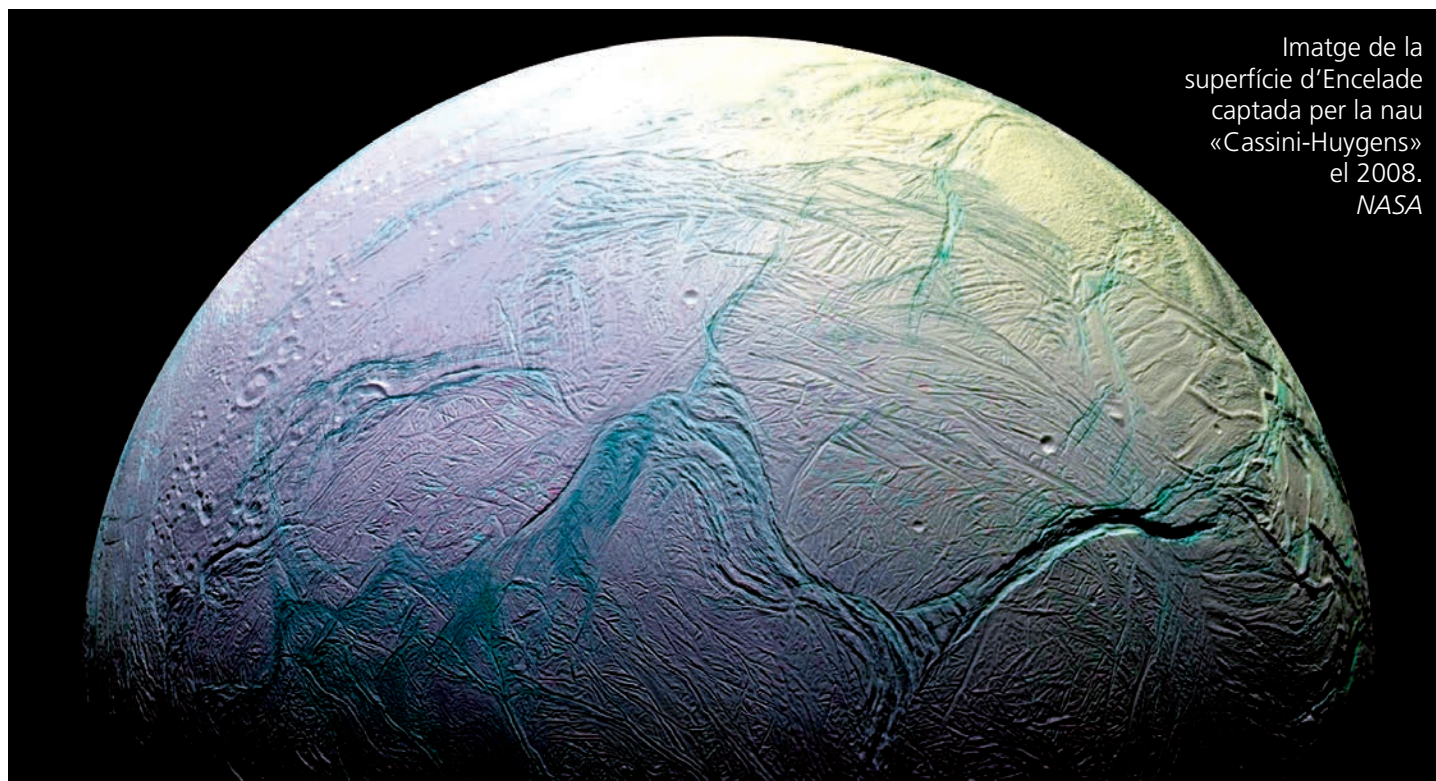
Des de tots els angles de la població és possible d'albirar el campanar, situat en un punt alt i saber-ne l'hora. És tota una guia, com un far que orienta els pescadors de la costa masnovina.

Actualitats científiques

Hi ha un oceà d'aigua líquida a l'interior d'Encelade?

Els nostres lectors habituals ja deuen haver endevinat de què es tracta. És d'una nova troballa astronòmica. Encelade és un satèl·lit de Saturn. Va ser descobert el 1789 per l'astrònom Friedrich Wilhelm Herschel. Fins que les sondes Voyager a la dècada dels 80 no el fotografiaren de prop, només era conegut com un puntet lluminós situat a 238.200 km de distància mitjana del centre del planeta, una mica més enllà dels quatre primers anells saturnians, els A, B, C i D. Ara s'ha vist que es troba solcant un cinquè anell, anomenat E, molt tènue, descobert el 1966, que s'estén molt més enllà (a part de dos anells més, molt fins també, F i G, entre l'E i els quatre primers). I què en sabem, ara, d'Encelade? Moltes coses ben interessants gràcies a la nau *Cassini-Huygens*.

Va ser l'estiu del 2004 que aquest artefacte arribava als encontorns de Saturn. Commoqueren la comunitat científica les primeres notícies que ens envià sobre dit satèl·lit el 2005. És una bola de gel de 504 km de diàmetre a uns 200°C sota zero que produeix alteracions del camp magnètic de Saturn, cosa que indica que té una certa activitat geològica (sense moviment no es pot produir un camp magnètic). I, efectivament, poc després s'hi veié un enorme plomall eruptiu que s'aixecava fins a centenars de quilòmetres. Què era? S'hi veuen al pol Sud unes esquerdes per les quals és possible que es despregui alguna cosa. Podria ser aigua? Els astrofísics trobaren, de moment, que era una idea escabellada pensar

Imatge de la superfície d'Encelade captada per la nau «Cassini-Huygens» el 2008. NASA

això: si la temperatura superficial és de -200°C! Però van seguir més sobrevols d'Encelade per part de la *Cassini-Huygens* el 2010 i el 2012 i es detectà una anomalia gravimètrica: hi havia una regió un xic més densa cap al Sud (i prou sabem que l'aigua líquida a 4°C és més densa que el gel). S'analitzaren les dades i el 2014 la revista *Science* publicava que una interpretació correcta era que hi podia haver un oceà profund ben líquid, a 30 o 40 km de profunditat amb un gruix d'uns 10 km.

Ara ja són 21 vegades que la nau

Cassini-Huygens ha sobrevolat Encelade (una d'elles a només 25 km de la seva superfície) i un instrument analitzador de pols còsmica (el CDA) que porta a bord ha mostrat també que les partícules de gel que han sortit del satèl·lit contenen sals, com si l'aigua interior hagués dissolt algun mineral del nucli rocós que hi deu haver. Ja ha sortit fa uns mesos un altre article a *Science*, després de noves dades també del CDA, que reafirma la hipòtesi que ja havia suggerit anteriorment.

Conclusió dels experts: no es pot

dubtar que les emanacions d'Encelade són d'aigua salada, i com que només pot contenir sals si ha dissolt materials del nucli, hem de concloure que aquest nucli està a una temperatura força alta i que l'aigua que hi està en contacte pot arribar a estar entre 90° i 200°C positius. L'oceà líquid pot ocupar una bona part del subsòl o fins i tot cobrir-lo totalment. Quina quantitat d'aigua deu tenir, doncs, el satèl·lit? Unes 250 vegades l'aigua del llac Constanza, un dels més grans d'Europa. Això diuen. I qui no s'ho cregui que ho vagi a veure.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Gent de casa

Maria Gay i Tibau, una vida lliurada als malalts

La venerable serventa de Déu Maria Gay i Tibau va néixer a Llagostera el 24 d'octubre del 1813. El papa Francesc va proclamar els seus mèrits el 9 de desembre del 2013, amb motiu del centenari de la seva naixença.

El 1815 moria el seu pare Martí; alhora, la seva mare Maria infantava el seu germà Pere. Cap al 1850 moria la mare a l'Hospital de Santa Caterina, a Girona, on havia ingressat. Maria Gay restà amb el metge que havia atès la mare, Emeri Ros, i la seva muller, Concepció Llausas, fent-los de minyona i mainadera dels cinc fills. Aquest contacte amb el metge, així com amb els malalts que arribaven a la consulta, va fer que es despertés en ella un instint innat d'ajudar els altres,

els malalts, els desvalguts.

Terciària franciscana el 1851, alternà la feina amb la família Ros-Llausas. Membre de la Confraria de la Puríssima Sang, també visitava malalts. Així, durant vint anys fins que el 1870, amb l'ajut del matrimoni que servia i amb sis companyes més, s'establí al carrer de la Força, 12. Es va lliurar a la vetlla dels malalts. Va fundar la congregació de les Germanes de Sant Josep de Girona, però popularment se les coneixeria com «les Vetlladores», encara que inicialment, i per complir la llei vigent, es crearen com a institució civil.

La venerable Maria Gay i les seves religioses foren ràpidament reconegudes; venien a omplir un buit molt necessari. L'aleshores

bisbe de Girona, Constantí Bonet, les va dotar d'un reglament el 1872. A Girona aconseguiren uns locals més adequats i espaiosos per a la institució. El 1879 obrien casa a la Bisbal i, poc després, l'Ajuntament de Banyoles els encomanava la cura de l'hospital, així com el bisbe Sivilla els va permetre obrir una casa-noviciat.

El 1881 es feren càrrec de l'hospital de Lloret, el 1882 fundaren casa a Torroella de Montgrí i arribaren a Sant Feliu i a Blanes el 1884, l'any en què, a Girona, moria la venerable Maria Gay, després de tota una vida lliurada als malalts.

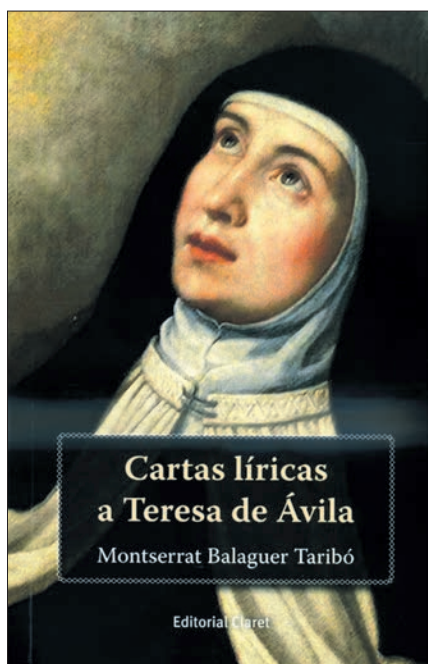
Joan Pallarès-
Personat

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

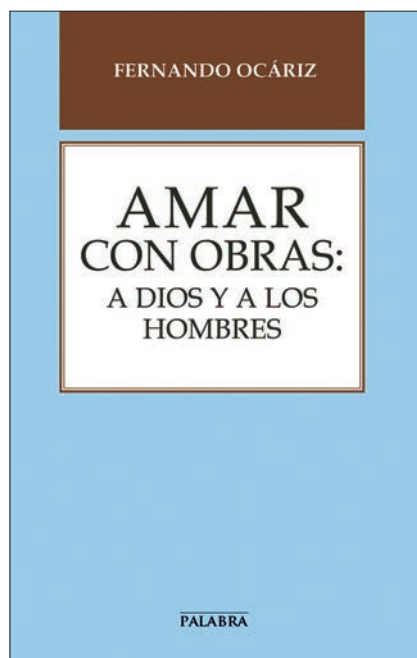

MONTSERRAT BALAGUER TARIBÓ
Cartas líricas a Teresa de Ávila
Claret, 2015, 126 pàg.

En aquest poemari dedicat a santa Teresa de Jesús amb motiu del cinquè centenari del seu naixement, la poetessa Montserrat Balaguer ens acosta, a través d'una anàlisi literària minuciosa del *Libro de la Vida*, a l'experiència mística viscuda per la santa. Com diu l'autora en una de les pàgines, «al final Teresa t'has fet llum viva en el cel, i el teu cos incorrupte, repòs i somni a la terra».

FERNANDO OCÁRIZ
Amar con obras: a Dios y a los hombres
Palabra, 2015, 128 pàg.

Aquest llibre ofereix un conjunt de reflexions sobre l'amor a Déu i l'amor als altres, dos amors que constitueixen una única caritat. A partir d'aquí es tracten temes tan variats i importants com ara la misericòrdia, la llibertat, la justícia, l'humanisme, la vida moral, la fraternitat, la pregària, la fe, l'esperança, la conversió, la pau o l'alegria. En la caritat hi ha l'essència de la vida cristiana.

BEATRICE IMMEDIATA
Herminia Brunetti
Paulinas, 2015, 160 pàg.

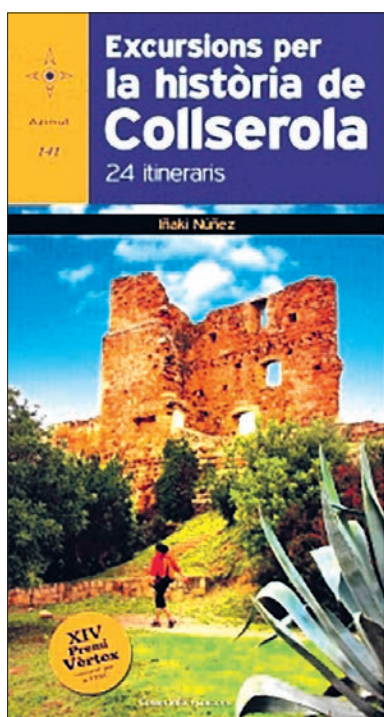
Herminia Brunetti, religiosa de la congregació de les Filles de Sant Pau, va desenvolupar un apostolat particular al cor mateix de la seva vocació paulina, però molt en contacte amb les necessitats i el dolor humà de moltes persones, que recorrien a ella per guarir-se de ferides físiques, psicològiques o espirituals. La seva vida pot donar una llum nova en la nostra relació amb Déu i amb el proïsme.

JOSÉ M. AVENDAÑO PEREA
La fe es sencilla
Narcea, 2015, 162 pàg.

Senzilla i humilitat són les marques que el cisell de l'Esperit Sant deixa en les ànimes amigues de Déu. Aquest llibre ens ratifica en la veritat que la fe és senzilla i ho fa recorrent la vida d'una dona del nostre temps, Jorja Perea García. Tota la seva vida és a l'abast de les nostres. Ella és un testimoni modèlic d'anar semblant al seu pas les llavors de la veritat, la bondat i la bellesa de Déu.

IÑAKI NÚÑEZ
Excursions per la història de Collserola
Cossetània, 2015, 180 pàg.

Aquest volum planteja 24 excursions que transcorren sempre per llocs amb història: jaciments de l'edat de pedra, assentaments ibers, ermites romànics, castells medievals... En tots els recorreguts s'ha tractat de combinar la bellesa del paisatge amb l'interès cultural del lloc i mostrar al lector i/o excursionista una Collserola de vegades insòlita, però també salvatge.

JORDI BATLLE CAMINAL
El cine según Phenomena
Timunmas, 2015, 224 pàg.

Phenomena. The Ultimate Cinematic Experience és un projecte nascut el 2010 de la mà del director de cinema Nacho Cerdá. Des de finals del 2014 té sala pròpia a Barcelona, on cada projecció es converteix en una autèntica festa del cinema. A través de quaranta clàssics de la història del setè art, en aquest llibre es reflexiona sobre com ha canviat la forma d'entendre el cinema al nostre país.

SERGI DE MEIÀ
La cuina dels bolets
Ara Llibres, 2015, 188 pàg.

El cèlebre cuiner Sergi de Meia, apassionat del món dels bolets i professional compromès amb el territori i els productes autòctons, ens convida a conèixer tots els bolets catalans, així com les receptes més gustoses i consells de conservació. En aquestes pàgines també s'hi inclouen un seguit de rutes per descobrir aquells paratges on s'amaguen aquests tresors de la terra.

PEYO CREATIONS
Calendari 2016. Els Barrufets
Base, 2015, 28 pàg.

Per aquest any que acaba de començar, els nens i els no tan nens poden consultar els dies d'aquest any de traspàs a través del divertit calendari dels Barrufets. Qui compra aquest calendari obté de regal un quadern d'activitats, titulat La Festa Major, amb cinquanta adhesius, perquè els més petits de la casa aprenguin a llegir amb els Barrufets.

Crítica literària

El poder al més alt nivell

L'interès d'aquest llibre que ressenyem d'una manera forçosament esquemàtica, a causa de la densitat de la informació que conté, rau sobretot en l'aventura excepcional que va viure el seu autor, el mallorquí Jorge Dezcallar, un diplomàtic que entre altres càrrecs de gran relleu va ocupar en primera línia les ambaixades de més rang a les quals poden aspirar els que es dediquen a tan alta professió, el Marroc, el Vaticà, els Estats Units. Cal afegir que va dirigir durant uns anys decisius de la nostra història recent dos centres de poder —CESID, CNI— o que estan molt a prop dels que exerceixen el poder al més alt nivell i que han de prendre decisions determinants per al present i el futur del nostre país. Dezcallar va col·laborar des de la independència que exigeix la naturalesa del seu càrrec, amb pràcticament tots els presidents de govern des d'Alfonso Suárez fins a Rodríguez Zapatero i va ser durant aquest llarg període testimoni d'excepció —m'atreveria a dir que en certa mesura protagonista— d'alguns fets que van marcar fortament el futur de la política espanyola. D'aquí el valor del seu testimoni i l'autoritat amb la qual expressa les opinions en les qua-

JORGE DEZCALLAR
Valió la pena
Península, 2015, 400 pàg.

tre-cents pàgines del llibre.

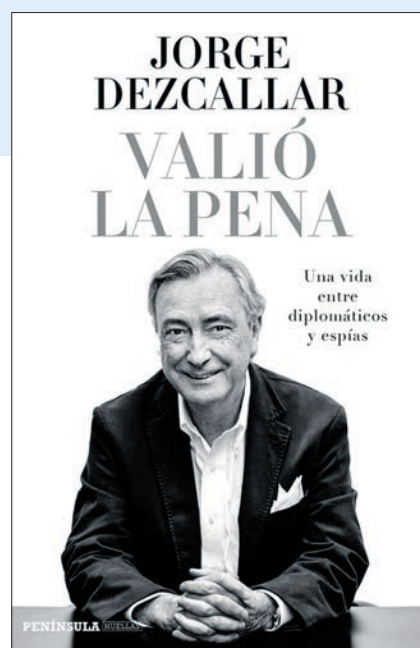
Destacaria d'entre els nombrosos esdeveniments que van passar durant l'exercici de les seves funcions i, amb un criteri selectiu exigent, la seva intervenció en el desenvolupament d'esdeveniments com l'accident de l'avió Yakolev en el qual van morir els militars que tornaven a Espanya des de l'Iraq; la política del president Aznar en relació amb la guerra i amb el tema de la suposada existència d'armes de destrucció massiva, i la manera d'actuar del govern a l'hora d'informar l'opinió pública sobre les causes i els culpables de l'horrible atemptat a Madrid el març del 2004, i les relacions gens fàcils entre el Vaticà i el govern espanyol sobretot a l'època de Rodríguez Zapatero.

El criteri selectiu al qual m'he referit abans ha tingut en compte sobretot la independència, l'honestat i també la valentia que van inspirar el capteniment de l'ambaixador pel que fa als suc-

cessius governs a l'hora de denunciar les mesures o les decisions que ell creia inapropiades i que van arribar en algun cas a un enfrontament molt diplomàtic amb el president Aznar («M'amaguen informació i intenten manipular-me», afirma) i que va provocar la seva dimissió com a director del CESID consumada poc temps després dels fets luctuosos de març del 2004.

La seva gestió a l'ambaixada davant la Santa Seu ocupa el capítol més extens del llibre —el de les relacions del govern espanyol amb el Vaticà— però aquí no hi té cabuda a causa de l'extensió i la gran varietat de qüestions que es plantegen en una crònica que ha de ser breu. Per això lamento que el lector d'aquest escrit es vegi privat, si no acudeix al text original, de les sucoses i fins i tot divertides converses del nostre autor amb nombrosos i coneguts bisbes i cardenals i de la Cúria vaticana. La desfilada en aquest i altres capítols

**Roberto Coll
Vincent**
Catedràtic de la
Universitat Autònoma
de Barcelona

d'una llista de personatges interminable en gairebé tots els àmbits de la vida política i religiosa en els nostres dies justifica el subtítol escrit a la portada, «una vida entre diplomàtics i espies». Efectivament, així és.

Crítica teatral

Fer teatre en blanc i negre

«TESTIMONI DE CÀRREC»,
d'Agatha Christie.

INTÈRPRETS: Jordi Coromina, Empar López, Pep Martínez, Muntsa Tur, Lluís Altès, Enric Cervera, Xavier Serrat, Montse Miralles, Sergio Alfonso, Bertón Fernández, Roser Ràfols / Aida Qui.

DIRECCIÓ: Pepa Calvo.
Teatre del Raval, Barcelona.
Fins al 31 de gener.

© Teatre del Raval

La companyia al complet de l'obra «Testimoni de càrrec» amb un repartiment que rescata noms oblidats.

Al cap d'una estona de l'inici de la representació de l'obra *Testimoni de càrrec*, a un li fa l'efecte que l'escenari del Teatre del Raval ha tornat als orígens de sala de cinema de barri i que s'hi projecta la pel·lícula *Witness for the Prosecution*, l'original de Billy Wilder, que el 1957 van protagonitzar Charles Laughton, Marlene Dietrich i Tyrone Power. El blanc i negre continua dominant la posada en escena.

L'adaptació del muntatge parteix d'una obra teatral d'Agatha Christie estrenada el 1953 i revisada ara en una traducció de Marga Parrilla, molt afinada, que fa que cadascun dels personatges adquireixi una notable personalitat. D'entre aquests personatges, esclar, qui té la veu cantant és Sir Wilfrid (un potent Jordi Coro-

mina), l'advocat criminalista que surt de la convalsència d'un atac de cor i que, no fent cas de la recomanació mèdica, accepta la defensa d'un cas d'assassinat d'una dona gran i folrada de milions amb qui un home més jove mantenia una sospitosa amistat.

La mestra de novel·la negra més popular de tots els temps, Agatha Christie, sap posar-hi tots els elements que fan falta per anar creant una intriga creixent, atrapant els espectadors, i portant-los a un carreró sense sortida fins que esclata la sorpresa: l'afer matrimonial, la infermera de Sir Wilfrid, el

fiscal, el jutge, la minyona de la dona assassinada, els bidells, els policies, la noia del públic... i per acabar-ho de reblar, vuit espectadors voluntaris que prèviament s'han ofert per fer de jurat popular des de dalt de l'escenari.

En un moment que el teatre fa la viu-viu amb muntatges amb dos o tres intèrprets o un de sol, el Teatre del Raval es permet el luxe de posar en escena una obra que reuneix onze intèrprets i vuit espontanis i, a més, alguns dels intèrprets, veterans que vénen de lluny, però poc habituals actualment a l'escenari. Una operació

de recuperació de noms injustament oblidats que reforça encara més la raó de revisar d'una història en blanc i negre de fa seixanta anys.

Al costat de Jordi Coromina, hi ha un coet en bata blanca i còfia fent d'infermera Plimsoll (Muntsa Tur), que aporta un toc d'humor, i una camaleònica dona alemanya de passat tèrbol —quan Agatha Christie escriu l'obra han passat només vuit anys des del final de la Segona Guerra Mundial—, Romaine Vole (Empar López) que, com ja feia Marlene Dietrich en la versió cinematogràfica, s'emporta el gat a l'aigua de tot el cas.

L'obra, de tall clàssic dins del gènere, respecta, en una direcció molt mesurada de Pepa Calvo, l'estructura del plantejament, el nus i el desenllaç sorpresa i, mentre dura la sessió del judici, incorpora la platea com a públic xafarder de les declaracions dels testimonis, amb la infermera Plimsoll i una modista d'època barrejades entre els espectadors.

De la mateixa manera que hi ha cinema de tarda de diumenge, també hi ha teatre de tarda de diumenge. Si un i l'altre estan ben fets, l'aposta de recuperar un clàssic com aquest val la pena. No hi ha crispetes, però només hi faltaria que, abans de començar, aparegués projectat el cap de la crinera i rugís el lleó de la Metro Goldwyn Mayer!

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
andreusotorra@gmail.com

Des del carrer

Elvira Casas, presidenta de l'Associació Llar de Maria

«Gràcies a la pregària, algun dia ja no hi haurà més avortaments»

Carme Munté

La Llar de Maria per a la defensa de la maternitat i la integritat de la dona és una associació sense afany de lucre. Tal com explica la seva presidenta, Elvira Casas, el seu objectiu és ajudar les mares a tirar endavant l'embaràs. Des que la casa d'acollida va començar a funcionar l'abril del 2015 a Badalona, hi han passat 14 dones. Més informació: www.hogardemaria.org.

Per què va fundar la Llar de Maria?

Era voluntària al Raval, quan va arribar una dona que volia que li pagués l'avortament que havia de fer aquella mateixa tarda. Em vaig quedar gairebé en estat de xoc. Em vaig posar en mans de l'Esperit Sant i, gràcies a Ell, avui sóc la padrina de la nena que vam aconseguir que naixés, d'això ja fa vuit anys. Em vaig adonar que el Senyor em demanava ajudar mares a continuar amb l'embaràs. Vaig trobar una associació on vaig començar amb un equip de persones extraordinàries. Vèiem que les dones que arribaven al despatx estaven desesperades i amb grans problemes però el que tenien en comú era la manca d'amor, de família, de llar. Per això va sortir la idea de fundar la Llar de Maria, centre de dia totalment confessional. Cada dia ens encomanem a la Mare de Déu i ajudem que les mares que vulguin avortar continuïn amb l'embaràs i les assistim fins als 2 anys de vida del nadó.

Quin és el perfil de les dones que ajuden?

Dona embarassada, de qualsevol religió, entre 18 i 30 anys, amb grans problemes familiars, econòmics, que estan pensant a avortar. Generalment tenen una gran manca d'amor i problemes d'afectivitat, inseguretats i pors. També dona sense recursos, que recentment ha tingut un nadó, de

qualsevol país (actualment: Guinea, Bolívia, Kènia, Espanya, Rússia, Síria). A la casa podem acollir entre 30 i 35 mares. Quan omplim aquesta casa, n'obrirem una altra on la Mare de Déu ens indiqui.

Quin és el valor de la pregària per ajudar les mares i els seus fills?

El nostre suport principal és la pregària. A la casa es resa cada dia l'Àngelus a les 12h i el Sant Rosari a la tarda. Sempre convidem les mares a pregar amb nosaltres. El director espiritual de la casa és el sacerdot, i moltes activitats giren entorn d'ell. La nostra intenció és apropar les mares a Déu, és l'única manera perquè canviïn la seva forma de viure. Conèixer

Déu, estimar-lo i tractar-lo és el que ens fa a tots persones millors.

Com es pot vèncer el drama de l'avortament?

L'experiència em diu que la formació i la informació del que és un avortament és l'única manera que les dones s'adonin del que estan fent. Molts cops pensen que no hi ha vida dins seu. Nosaltres els fem xerrades de formació els dissabtes. Una altra manera de combatre aquest drama és anar a les portes dels centres d'avortament i informar *in situ* a les dones que hi ha altres camins, sempre respectant la llibertat individual de cada dona. Hem de tenir fe i no perdre l'esperança que algun dia, gràcies a la força de la pregària, ja no hi haurà més avortaments al món.

Pensant-ho millor

Pilar Malla Escofet

La teva dignitat, la seva i la meva són iguals

La darrera convocatòria del «Dejuni i dels dejunis», que va fer la Comissió Promotora de la Iniciativa Legislativa Popular per a una «Renda Garantida de Ciutadania», deia: «La dignitat col·lectiva d'una societat no es mesura per les possibilitats que tenen els més rics, sinó pel respecte i l'estima amb què són tractats els sectors més marginats.»

Actualment hi ha moltes persones que es mobilitzen per ajudar els altres, ja sigui col·laborant amb els serveis socials, en menjadors gratuïts o en espais de recollida i repartiment d'aliments. No obstant això, tenim el perill d'instalar-nos en un «anar fent», però de cap manera no ens podem quedar aquí perquè per als cristians és un imperatiu «estimar els altres com a tu mateix».

El gran pedagog que fou Paulo Freire deia: «Reflexionar i parlar sense actuar és verbalisme, i actuar sense reflexionar és activisme.»

Cal actuar i continuar la nostra acció, però també hem de reflexionar i buscar entre tots una societat més solidària i més justa. Aconseguirem que una societat sigui així quan arribem a valorar el que té realment valor: en primer lloc, saber escoltar i aprendre dels altres...

Potser ja és hora de deixar de valorar el resultat del nostre treball social segons si s'ha ajustat o no al nostre pla, a la nostra mesura predeterminada i no segons si les persones s'han sentit ateses en les seves demandes. I anem més lluny: tinguem en compte que demanar no és gens fàcil per a segons qui; fem, doncs, l'esforç d'avançar-nos, tal com ens agradaria que ens fessin a nosaltres. Preservem la dignitat de l'altre.

És veritat que la crisi és profunda, molt profunda, però si no tenim una mirada universal i no som capaços d'establir prioritats, potser un dia l'economia es repararà encara que el benestar no serà per a tots. Què fer?

Véuen a tomb les paraules de Dani Jové quan diu: «En període de crisi ser realista és qüestionar el present, inventar el futur i buscar la felicitat: en la sobrietat, la senzillesa i l'alegria.»

És el moment dels grans reptes. No defugim, doncs, les nostres responsabilitats ciutadanes i cristianes.

I perquè no podem defallir en moments tan difícils i incerts, cal el nostre compromís efectiu per canviar les coses per tal que totes les persones visquin en dignitat, i així respondre al manament de Jesús: «Estimeu-vos els uns als altres tal com jo us he estimat.»

Rauxa

Creure en els màrtirs

Quan els cristians occidentals pensem en persecucions i màrtirs, sovint, de manera automàtica, tan sols ens vénen al cap èpoques passades. La comoditat en què estem instal·lats i la facilitat que tenim per viure públicament la nostra fe a Occident ens provoca una insensibilitat notòria davant dels màrtirs d'avui. Ser cristià a Occident és massa fàcil, i això ens fa oblidar la persecució de què són objecte els nostres germans en altres llocs del món, d'una manera especialment cruenta a Síria i l'Iraq. Malgrat la important i inestimable ajuda que l'Església

sia, per mitjans molt diversos, fa arribar als perseguits i refugiats, la nostra indiferència és, literalment, mortal. La sang dels antics màrtirs feia créixer l'Església perquè hi havia un sentit profund i general de comunitat, una consciència de ser entre tots els cos de Crist. Però si, com ens passa a nosaltres, aquesta consciència és substituïda per la fredor i l'apatia, en pocs anys el cristianisme pot desaparèixer de tot el Pròxim Orient. El veritable i definitiu enemic de l'Església no és l'odi que ve de fora, sinó el cor endurit dels mateixos cristians.

Eduard Brufau

